

PASTORAAL THEMA
IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

“IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS”

Het thema dat dit jaar wordt voorgesteld herneemt de laatste woorden van Maria tot Bernadette en sluit zo het gesprek af met zij die wilde weten wie zij was: “Ik ben de Onbevleekte Ontvangenis”.

De uitwerking van dit thema zoals voorzien door E.H. Cabes en van hen met wie hij heeft gewerkt, toont goed aan dat het niet om een theologisch tractaat gaat, maar voor elke pelgrim de unieke kans is om een oorspronkelijke onschuld, ouder dan de zonde, terug te vinden. Trouwens, de verzoening is aanwezig in het hart van de pastoraal van het Heiligdom. Ja, in onze “prachtige en dramatische” wereld, naar het woord van Paus Paulus VI, is niet alles duister, verloren, verrot. Hoop is mogelijk. Deze hoop is een ervaring die we zullen vernieuwen: ervaring van de gratuititeit van de gave en de ontmoeting, ervaring dat de waarheid in ons leven mogelijk is wanneer men zich voor de Grot gaat neerzetten zonder angst veroordeeld te worden, maar integendeel welkom geheten zoals we zijn, de ervaring dat het Leven sterker dan alles is en ons uitnodigt telkens weer nieuw te worden.

Maria, de Onbevleekte, is een vrouw die helemaal beschikbaar is voor Gods handelen in haar. Zonder zonde ontvangen biedt zij geen enkel obstakel aan de vernieuwende kracht van de Liefde. Zo is zij onze moeder, maar ook onze zuster, op de soms zure weg van de mensheid, ons model in het luisteren naar het mensgeworden Woord. Zo is de Onbevleekte Ontvangenis zowel een naam als een zending: zonder obstakel de liefde van God voor iedereen aan de wereld doorgeven.

Wij ontvangen onze zending met de genade van het doopsel en u begrijpt goed dat dit thema, dat onze bedevaarten gedurende heel het jaar 2020 zal voeden, te maken geeft met de genade van het doopsel. God schenkt ons het heil, het voorwerp van zijn belofte. En God houdt zijn beloften. Wij hebben dit als Kerk te beleven. Bedevaarten zijn formidabele kerkervaringen. Dit thema zal ons toelaten de schoonheid en de rijkdom ervan te zien. U zult ongetwijfeld met interesse en profijt alles lezen dat voor u werd voorbereid, om de pelgrims toe te laten een waarachtig geestelijk avontuur met Maria te beleven.

Mgr. Olivier Ribadeau Dumas
Rector van het Heiligdom van Lourdes

I

Lourdes, een naam die zending is:

“Ik ben de Onbevleete Ontvangenis”

INVOERING

Drie invalshoeken met concrete gestes om er mee aan het werk te gaan:

1 - HET GELAAT VAN MARIA, DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

Het glasheldere scheepsel van de gegeven liefde.

Een scheepsel, geen godin en evenmin een wezen tussen God en de mens. Een beschikbare vrouw, helemaal, van A tot Z, vanaf haar conceptie tot aan haar dood. Zij is zonder zonde ontvangen, zonder enig obstakel aan de liefde, Onbevlekt: anders had God aan haar deur kunnen blijven kloppen. Inderdaad, de liefde kan in haar vlees worden, en is niet langer alleen maar een woord dat blijft hangen. Zij verwekt de gave van God, zijn Zoon, zijn Eengeborene, zijn Alles. Zij vereenzelvigt zich met die taak: de verwekking van de Zoon van God. Op 25 maart, na drie weken verschijningen en drie weken stilte kan zij tot Bernadette zeggen: IK BEN de Onbevleete Ontvangenis."

Daarom gaat het christenvolk zo graag naar Maria, een zo mooie Moeder. In onze streken wordt haar beeld vereerd. Wij worden uitgenodigd om dat beeld naar Lourdes mee te brengen, als teken van

vreugde en erkentelijkheid.

Wij brengen naar Lourdes het beeld van Maria mee.

2 - DE VERSCHIJNING DIE VOLGT OP DEZE VAN 25 MAART VALT OP PAASWOENSDAG 7 APRIL.

Bernadette, houdt na een tijd niet langer de was van de kaars maar de vlam tussen haar handen. Zij wordt paaskaars, brandende struik, teken van de brandende aanwezigheid van die Liefde die doorheen onszelf wil gaan. Iedereen is van voor de grondvesting van de wereld geroepen om in de aanwezigheid van God in liefde heilig en vlekkeloos te zijn. Het voorrecht van Maria zegt ons wat we zijn en welke onze roeping is.

Elk van ons ontvangt een witte steen en een nieuwe naam, het geheim van zijn hart in het Hart van God: de naam en de zending. Elkeen ontvangt hem in de genade van zijn doopsel: "Je bent mijn welbemind kind. Je bent een echt wonder." En de genade van het sacrament van de Verzoening dompelt ons onder in de vreugde van de nieuwe geboorte in God.

Wij hadden als het ware instinctief de smaak van de zonde, maar Maria geeft ons de smaak van God, de smaak van de aanbidding, van het luisteren naar zijn Woord, de smaak van een totaal gegeven leven.

*Ik ontvang een witte steen,
waarop ik de naam schrijf
die ik in gebed en gesprek
ontving*

3 - DE KERK IS DE FAMILIE: de moederlijke plek waar we met God zijn verzoend, waar wij broers en zussen krijgen met wie wij Gods gave delen. Een geïsoleerde christen is een christen in gevaar! Maria wil ons als een Moeder samen zien, met Jezus, onze oudste Broer.

Wij realiseren ons ook dat wij door een ontelbare menigte getuigen werden voorafgegaan, die het licht in hun leven hebben verwelkomd. Dat zijn de heiligen, en wij kunnen er een kiezen die ons meer speciaal zal helpen op onze geloofsweg.

Wij brengen veel toevertrouwde intenties naar Lourdes mee. Wij vertrekken uit Lourdes, verrijkt door een nieuw engagement: misschien water van de Grot, souvenirs...

Wij kunnen ook de genade ontdekken van een christelijke broederlijkheid, een gebedsgroep, een dienst, een beweging. Men kan ook, om in de genade van de ontmoeting van Maria en Bernadette te blijven, het scapulier van de **Familie van O.L. Vrouw van Lourdes** ontvangen. Nadien ontvangen we elke maand een brief om liefst samen met anderen te overwegen, om zo samen kleine kernen te vormen, huizen van leerling – missionarissen, apostelen van een nieuw Pinksteren.

In Lourdes zouden wij de Mariafeesten en de Mariamaand willen beklemtonen, van het Heiligdom en van de plaatsen die er mee verbonden zijn "**scholen van de Onbevleete**" maken, door er steeds weer op te wijzen dat Maria ons naar Christus leidt. Hij is het die haar aan ons geeft, "*Ziedaar uw Moeder*", en zij maakt ons aandachtig: "*Doe alles wat Hij u zeggen zal.*"

Ik kies of ontvang de naam van een heilige die mij begeleidt. Wij doen een akte van vertrouwen of van toewijding in de Onbevleete Ontvangenis van Maria.

© SNDL - Pierre Vincent

GEBED VAN TOEWIJDING AAN MARIA **Heilige L-M Grignon de Montfort**

O Maria,
ik kies u nu, in tegenwoordigheid
van heel
de gemeenschap van de heiligen,
tot mijn moeder en meesteres.
Als slaaf geef ik u en wijd ik u toe
mijn lichaam en mijn ziel,
mijn innerlijke en uiterlijke
goederen,
zelfs de waarde van mijn goede
werken
in verleden, heden en toekomst
Ik laat u het volledige recht om
zonder
enig voorbehoud van mijn kant
over mij en al het mijne te
beschikken,
naar uw inzicht,
tot meerdere eer van God,
in tijd en eeuwigheid.
Zo zij het.

AKTE VAN VERTROUWEN IN MARIA **Familie O.L.Vrouw van Lourdes**

Wees gezegend, God onze Vader,
omdat U Maria zo mooi
hebt geschapen,
en haar als Moeder aan
ons hebt gegeven
aan de voet van het Kruis van Jezus.
Wees gezegend, omdat U ons hebt
geroepen, zoals Bernadette,
Maria in uw licht te zien
en te drinken aan de bron van uw Hart.
Maria, je kent de ellende
en de zonden van
ons leven en van het leven
van de wereld.
Wij willen ons vandaag
aan jou schenken,
helemaal en zonder voorbehoud;
wij worden elke dag uit jou geboren
door de kracht van de Geest,
wij leven van het leven van Jezus
als kleine dienaren van
onze medemensen.
Leer ons, Maria,
het leven van de Heer te dragen.
Leer ons het "ja" van je hart.

Akte van toewijding van de H. Maximilaan-Maria Kolbe

O, gezegende Maagd, gewaardig je mijn lof te ontvangen,
Onbevleete Ontvangenis, Koningin van hemel en aarde,
toevlucht der zondaars en zeer liefdevolle Moeder
aan wie God heel zijn barmhartigheid heeft willen toevertrouwen.

Hier ben ik dan, aan je voeten,
ik... arme zondaar.

Ik smeeek je, aanvaard heel mijn wezen
als je bezit en eigendom.

Handel in mij naar jouw wil, in mijn ziel en in mijn lichaam,
in mijn leven, in mijn dood en in mijn eeuwigheid.

Beschik allereerst over mij volgens jouw verlangen,
opdat eindelijk mag geschieden wat men van je zegt:

De vrouw zal de kop van de slang verpletteren.

En ook:

Jij alleen zult de ketterijen van heel de wereld overwinnen.

Mag ik in jouw handen, onbevleete en zo rijk aan barmhartigheid,
het instrument van jouw liefde worden,

in staat om zoveel lauwe en verloren gelopen zielen
tot leven te brengen en te ontplooiën.

Zo zal het Rijk van het goddelijk Hart van Jezus zich eindeloos uitstrekken.

Waarlijk, alleen al jouw aanwezigheid trekt de genade aan
die zielen bekeert en heiligt,

want de genade ontspringt aan het goddelijk Hart van Jezus
en stroomt via jouw moederlijke handen over ons.

In een veld van het dorp San Miguel Los Lotes, in Guatemala, ontspruit een klein plantje doorheen de lava na de uitbarsting van een vurige vulkaan. Het leven is sterker!

B - BEZINNING OP HET THEMA

1 - "WEES GEGROET, MARIA..."

a) De genade van een ontmoeting, in de schaduw van het Kruis

Hier zijn we dan bij de Grot, met Bernadette, om Maria te ontmoeten. In feite zag niemand Maria tijdens de verschijningen, maar men wilde Bernadette zien: zij is het, dat kleine onbekende jonge meisje van Lourdes, dat men in het Licht ontdekte. Wij wilden bij haar zijn in 2019, omwille van de dubbele verjaardag van haar geboorte en dood.

In 2020 willen wij ons laten inleiden in het mysterie van haar gezicht dat een licht van elders weerkaatst. Misschien eerst toch wel de weg volgen die de Dame haar vraagt te gaan, als antwoord op de vraag die op 18 februari werd gesteld: "Mevrouw, wil u voor mij zo goed zijn uw naam op te schrijven?" – En glimlachend antwoordt de Dame: "Het is niet nodig", en zij herneemt dan de mooie formule die Bernadette zelf gebruikte om van haar een belofte te vragen: "Wilt u voor mij zo goed zijn om gedurende twee weken naar hier te komen?" Ik kan mijn naam niet geven alsof het alleen maar een naamkaartje is of een officieel document. Ik stel u voor dat ik mijn hart voor

u open, en dat veronderstelt dat u ook het uwe opent... Wilt u zich voor deze uitwisseling engageren?

De tijd om aan elkaar te wennen, om wederzijds vertrouwelijkheden uit te wisselen. Geen enkele publicitaire campagne om de klanten beter te leren kennen kan ons doen binnengaan in een gratuite uitwisseling, in deze eenheid vanuit de genade.

IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

Want het gaat niet om nemen, maar om geven, zich geven, wetend dat men alleen zo kan binnengaan in de genade als mens te bestaan. Het lichaam, de geest en het hart van de andere worden zo gemakkelijk goederen om uit te buiten. Wij zijn uitgenodigd een Mysterie te bezoeken, te ontdekken, op te wekken, dat geopenbaard wordt in het geheim van de Ontmoeting.

De naam van Maria willen kennen vraagt om de bereidheid te luisteren naar het kloppen van haar hart, voldoende stil te zijn om de ademstoot te laten passeren die de andere wil doorgeven. Het is beetje bij beetje zien waar zijn woning is, er ook zijn intrek in nemen, delen in zijn smaken, zijn manier van denken, terugkeren tot zijn oorsprong om op mijn beurt opnieuw voor een nieuw leven, een gedeeld leven, geboren te worden.

Bernadette werd er toe gebracht, van bij het eerste verrassende moment bij het zien van het licht in de Grot, de ontmoeting te situeren in de schaduw van een al te vertrouwd teken, een teken dat opnieuw moet aangeleerd worden met het respect dat het verdient, het kruisteken: *"In de naam van de Vader en van de Zoon en van de heilige Geest."* In de naam van een God in drie per-

sonen die zich op het Kruis openbaart, het Kruis van het lijden, het Kruis dat gewild was door een Liefde die zin geeft, zelfs aan het lijden en aan de dood. Het Kruis dat het Mysterie openbaart van een God die eeuwige liefdesrelatie is, met het vermogen te sterven voor wie men bemint.

Daar is altijd onze afspraak. Bernadette zal het ook weten, ook voor haarzelf, tot het sterven met het kruisbeeld vastgehecht op haar borst: ook zij bestaat alleen om te beminnen. *"Ik wil geen moment meer leven zonder te beminnen."* Bernadette heeft in de Grot de ervaring van een gewone en toch zo zeldzame ontmoeting: *"Zij keek naar mij zoals een mens die tot een andere mens spreekt."* Neemt men deze uitdrukking ernstig, dan toont zij een mateloos respect voor het unieke mysterie waarmee elke mens is bekleed, en waarvan hij zelf de maat niet is. Het menselijk wezen is geen ding, ook geen dier dat door zijn instinct wordt geleid, hij is wel het unieke wezen waarmee God een relatie wil hebben. Een vrijheid richt zich tot een andere vrijheid, in de adem van de Geest van Liefde.

Over die ontmoeting kunnen wij ons ongetwijfeld een idee vormen wanneer wij het begin en het einde van

het Evangelie bij elkaar nemen, de groet van de engel Gabriël vanwege God aan Maria (Lc 1, 28) en deze van Jezus aan hen die het graf leeg hebben gevonden: "Gegroet" (Mt 28, 9). Een respectvolle benadering van God die zich richt tot de vrijheid van zijn schepsel, om deze een opdracht te geven : Jezus doen geboren worden, de Kerk doen geboren worden, een nieuwe wereld baren. De vrouwen zijn zo geroepen om in het denken van God zelf binnen te treden, om het leven uit te vinden.

b) "Wie ben jij, Onbevleete Ontvangenis?"

Maria is niets anders dan het perfecte antwoord dat eindelijk werd gegeven op het verlangen van God. Door haar gave deelt zij in de vreugde van de eeuwige Liefde. In die kleine vrouw van Nazaret ziet de Vader het schepsel dat Hem vertrouwen schenkt; zonder vrees wordt de Zoon aan haar gegeven als een embryo in de schoot van zijn moeder, als het kind dat helemaal afhankelijk is van de goede wil van zijn ouders. Zo is zij de Tempel, de

Icoon, de Bruid van de heilige Geest, om een beeld te gebruiken dat geliefd was tijdens Vaticaan II, door de Pausen ook en door heiligen¹.

"Wie ben jij, Onbevleete Ontvangenis?" Pater Kolbe stelde zich die vraag tijdens zijn bedevaart naar Lourdes in 1930. Het was ook het onderwerp van zijn meditatie op de dag van zijn aanhouding, op 17 februari 1941, terwijl hij zou vertrekken voor het kamp in Auschwitz. Hij herbeleefde dan de bewondering van de engel Gabriël bij het aanschouwen in dat kleine dorp Nazaret van het aanbeden mysterie in de hemel: de verwekking van de Eengeboren Zoon.

© SNDL - Pierre Vincent

1 - Maria wordt door het Concilie aangeduid als "de Moeder van de Zoon van God en bijgevolg de geliefde dochter van de Vader en het heiligdom van de heilige Geest". Haar Bruid van de heilige Geest zijn mag niet op hetzelfde niveau worden geplaatst als haar Moeder van Jezus zijn, maar het is een beeld dat geliefd is door Franciscus van Assisi in zijn mariaal antifoon, door P. Kolbe ook, en door Paulus VI hernomen in de exhortatie *Marialis Cultus* 26, en door Johannes Paulus II in zijn encycliek *Redemptoris Mater* 26.

Het vlees van een vrouw draagt het Leven van God die zich geeft. Zij is de volmaakte echo van het eeuwige Ja van God, zij laat Hem toe dat zijn naam voortaan in de geschiedenis van de wereld weerklinkt.

De Geest van vertrouwen en liefde werd door de zonde van de mens uit het paradijs verjaagd, en de aarde is een hel geworden; vervolgens heeft Hij enkele uitverkorenen benaderd, patriarchen, profeten of koningen, die Hem hebben ontvangen, maar Hem ook ontrouw zijn geweest. Nu kan Hij bij de mensen blijven wonen: *"De heilige Geest zal over U komen, de macht van de Allerhoogste zal u overschaduwden"*, want u bent het tabernakel, de Tent waar Gods Gave komt wonen.

God openbaart zich door mens te worden. Hij herkent zich in zijn schepsel, helder door de Liefde. En Maria, die zich geen enkel ogenblik beschouwt in haar wonderbare schoonheid, laat in zich de God zingen die zich vernedert: zij is zijn kleine dienstmaagd, zij lijken op elkaar. En zij laat zich op haar beurt uitnodigen haar blik te vestigen op een nederig meisje in een klein dorp van de Pyreneeën, een Nazaret van onze tijd, een Bernadette die op haar gelijkt. Zij zal in haar dezelfde transparantie herkennen en bewon-

deren, haar beschikbaarheid voor haar taak, Christus in de zielen doen geboren worden.

De bedevaartorganisatie wordt zo uitgenodigd om bij de mensen rond Maria en Bernadette eenheid op te wekken: dat het gelaat van de medemens, het gelaat van de wereld, het gelaat van God in het licht mag verschijnen. Het ware interessant indien elke bedevaart een beeld zou meebrengen, van Maria, zoals ze in het eigen bisdom, in het eigen land wordt vereerd. Het zou kunnen meegedragen worden met de vlaggen tijdens de mariale processie, en zo de aanwezigheid tonen op onze wegen, van die Moeder die ons laat geboren worden in het leven van God. Geleid door de Heer zelf zeggen wij affectief: *"Wees gegroet, Maria..."*

2 - "JONGER DAN DE ZONDE"

a) *God geeft zich als een kindje*

Bernadette weet dus vanaf 25 maart 1858 dat de Dame in de Grot, Aquero, niemand anders is dan Maria, de Moeder van Jezus. Maar de naam die zij zichzelf geeft kan verbazen. Hij doet denken aan het dogma dat Pius IX vier jaar voordien, op 8 december 1854, heeft afgekondigd: Maria werd zonder de erfzonde ont-

vangen. Maar in Lourdes gaat het niet zomaar om de herinnering aan een kwaliteit die al was erkend in het gebed van de miraculeuze medaille: "O Maria, zonder zonde ontvangen,..." Voor Maria gaat het er om te zeggen wie zij is, om het openbaren van het geheim van haar hart. Zij brengt de handen bijeen, heft de ogen ten hemel en zegt: "Ik ben de Onbevleete Ontvangenis."

Men heeft kunnen denken dat zij wilde zeggen de absolute Zuiverheid te zijn, maar het ontvangen is geen kwaliteit, het is een daad. Op 25 maart, negen maand voor Kerstmis, wordt het ontvangen van Jezus gevierd. Maria stelt zich gelijk met haar zending, een klein wezentje voor de wereld in haar schoot ontvangen, de Zoon van God: zij heeft geen ander bestaan dat dit moederschap, hier in zijn wortel zelf aangeduid, het ontvangen van een kind. Is zij zelf zonder zonde ontvangen, dan is het niet om naar haar te kijken en te bewonderen, maar om haar ja na te volgen, haar ontvangen van Gods gave. "IK BEN" zegt ze, helemaal opgenomen in die dwaze liefde die God er toe brengt zich als een klein kind te geven.

Pater Kolbe tracht het ons uit te leggen: in God is de Vader dege-

ne die verwekt, de Zoon die wordt verwekt en de Geest de verwekking, de gedeelde liefde van de Vader en de Zoon². En God wil die liefde aan de wereld geven: Hij heeft daarvoor liefdevol beschikt over het hart van een schepsel om zijn Geest zonder voorbehoud te ontvangen. Had zij geen ja gezegd, dan had Hij de deur niet kunnen openen en was Hij blijven kloppen. Maar Hij heeft die kleine vrouw uit Nazaret weten te vinden, helemaal leeg van zichzelf, van enige pretentie over een auto-noom bestaan: zij is vol van genade, vol van de heilige Geest; zij is helemaal helder.

b) Het slagen van God

Voor God is niets voor altijd verloren. De zonde heeft niet het eerste woord in de geschiedenis. Wij zijn geworteld in een Liefde die ons draagt, en die de zonde niet heeft kunnen uitwissen in het diepste van onze harten. In onze geschiedenis, onder alle lagen van geweld en modder, waarachtiger dan alle bezoedeling, klinkt het lied van de bron die opstijgt uit het hart van Maria, is er dit jawoord, dit "Fiat" dat tot het licht is gezegd, en dat ons bevrijdt uit de nacht van het niets.

Wanneer de Heer de wereld wil scheppen, weet Hij dat Hij kan zeg-

---

2 - Maximilien Kolbe, L'Immaculée révèle l'Esprit Saint, textes traduits par J-F. Villepelée, Paris, 1974, p. 47-51.

IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

gen *"Fiat Lux"*, *"Er weze licht"*, want Hij hoort al het antwoord van zijn scep-sel: *"Fiat mihi secundum Verbum tuum"*, *"Laat aan mij gebeuren wat uw Woord zegt"*. Hij hoort het hart kloppen van zij die toelaat dat zijn scheppend Woord in haar lichaam vlees wordt. Het bestaan wordt ons niet opgedrongen. Het is aan iedereen om dat moederlijke deel van ons bestaan te laten groeien om ja te durven zeggen. *"Gezegend bent U, Heer, omdat U mij hebt geschapen"*: dat gebed van de H. Clara wordt ons gebed, wanneer wij ons van onze hoogmoed of van onze angsten bevrijden en ons voor het Leven openstellen.

Het *"Fiat"*, het Ja van Maria is het ja van een vrijheid die put uit de bronnen van de Genade. Eva had de slang in haar de argwaan laten indruppelen, Maria leeft van het vertrouwen op Degene die in zijn trouw aan de Vader tot het uiterste gaat. Maria leeft van de gehoorzaamheid van de Zoon. In de chronologie van de wereld bestaat Maria voor haar kind Jezus, maar in het hart van God is zij voor altijd de eerste leerlinge van het Woord, *"Dochter van uw Zoon"*³.

Vanuit haar eigen ervaring kan de kleine Theresia van het Kind Jezus ons helpen, beter dan de grote

© SNDL - Collections « Archives et Patrimoine »

theologen, om deze afhankelijkheid van Maria tegenover haar Zoon te begrijpen. Zijzelf is bewust dat ze zonder Gods behoedend handelen de grootste zondares zou zijn: *"Ik erken dat ik zonder Hem zo laag zou zijn gevallen als de heilige Magdalena [...] maar ik weet ook dat Jezus aan mij meer heeft gegeven dan aan de heilige Magdalena, want Hij heeft mij bij voorbaat geholpen, mij belettend te vallen"* (Manuscript A, 38 v°). De heiligheid is de vrucht

3 - Dante Alighieri, geciteerd door Johannes Paulus II, in *Redemptoris Mater* 10.

van een voorkomende Barmhartigheid, geen kwaliteit waarmee de mens kan opscheppen.

Maria, zonder erfzonde ontvangen, scheen voor de theologen een uitzondering bij de universele verlossing in de dood en verrijzenis van Christus. Zij hoefde niet vrijgekocht te worden. Terwijl ze toch de meest volmaakte vrijgekochte is, niet nadien, alsof God alleen maar zijn gekwetste schepping kon herstellen, maar van bij het begin. Zij is "de Vrouw in de eindelijk herstelde Genade,... het schepsel van God op de morgen van haar oorspronkelijke pracht"⁴.

Om die vrijwaring van de erfzonde te doen begrijpen, heeft "Duns Scotus"⁵ een argument ontwikkeld dat later ook door paus Pius IX in 1854 wordt overgenomen, wanneer hij het dogma van de Onbevleete Ontvangenis van Maria plechtig afkondigt. Het gaat om het argument van de "voorkomende Verlossing", dat zegt dat de Onbevleete Ontvangenis het meesterwerk is van de Verlossing die Christus bewerkte, omdat juist de kracht van zijn liefde en zijn bemiddeling heeft gemaakt dat

© SNDL - Pierre Vincent

zijn Moeder werd gevrijwaard van de erfzonde. Maria is dus helemaal door Christus vrijgekocht, zelf voor haar conceptie".⁶

c) Een verborgen bron, een nieuwe hoop

Noch het kerkelijk leergezag noch de theologen hebben deze leer uitgedacht. "Theologen van grote waarde, zoals Duns Scotus voor wat betreft de leer over de Onbevleete Ontvangenis, hebben met de specifieke bijdrage van hun denken het Volk van God verrijkt, in wat het spontaan over de Heilige Maagd al geloofde en in zijn vrome daden, artistieke uitdrukkingen en, algemeen gezien, zijn christelijk leven toonde. Zo, zowel voor het geloof in de Onbevleete Ontvangenis als in de lichamelijke tenhemelopneming van

4 - Paul Claudel, *La Vierge à midi*, *Œuvre poétique*, Oorlogsgedichten 1914-1915, La Pléiade, Gallimard, 1957.

5 - Ce théologien franciscain du XIIIème siècle a été officiellement reconnu comme « bienheureux » par Jean-Paul II en 1993. Sa doctrine mariale, toute centrée sur la puissance de la rédemption du Christ, a marqué sa famille religieuse, qui célèbre sa patronne et sa reine en l'Immaculée Conception de Marie.

6 - Benoît XVI, Audience générale du 7 juillet 2010.

Maria, was het geloof bij het Gods-volk al aanwezig, terwijl de theologie de sleutel nog niet had gevonden om het te interpreteren binnen het geheel van de geloofsleer. Het Volk van God gaat dus vooraf aan de theologen, en dat alles dank zij de bovennatuurlijke *sensus fidei*, dat wil zeggen, dank zij de capaciteit, door de heilige Geest verleend, om nederig van hart en in de geest de realiteit van het geloof te omarmen.

In die zin is het Volk van God een "kerkelijk leergezag dat voorafgaat" en dat nadien door de theologie intellectueel moet worden uitgediept en ontvangen. Hopelijk kunnen de theologen altijd luisteren naar deze bron van geloof en de nederigheid en de eenvoud van de kleinen bewaren!"⁷

Het volk had ongetwijfeld de leer van de erfzonde niet kunnen ontwikkelen: wat het beleeft is de zekerheid van een moederlijke aanwezigheid, de tederheid van een liefde, waaruit een echt leven ontspringt, niet bevlekt of veroordeeld, maar altijd weer zuiver en mooi. Dat is het wat het geloof ons leert: het geloof, met andere woorden **het oorspronkelijke vertrouwen** die ons uit het niets wegtrekt en ons beschikbaar stelt voor het werk van God.

Maria, zonder zonde ontvangen, mankeert niets. Zij is niet minder mens dan de zondaars, integendeel. Zij is het schepsel dat niet aan Gods handen ontsnapt en die aan de genade gehoorzaam blijft. Zij is de geheel luisterende en dus de geheel bevrijde uit de gevangnissen van egoïsme, hoogmoed of angst. Los van elke belemmering door het teruggeplooid op zichzelf zijn, maar poreus voor de aangeboden liefde en in staat om deze naar de wereld te brengen.

Is Maria dan een uitzondering in de mensheid? Statistisch zeker, maar de waarheid ligt niet in de statistieken. Maria is de echte mensheid. In het hart van onze geschiedenis getuigt zij dat de oorsprong altijd toegankelijk is. En in Lourdes, samen met Bernadette, trekt zij ons naar de bron. Zij doet ons ontdekken dat wij in het hart van God leven. Het is zozeer waar dat wij bestaan door de blik die ons doet leven. Ik geef mij niet het leven, ik ontvang het en geef het door. Ik leef door en in een uitwisseling van liefde.

Wij zijn dus de uitzondering, wij die goed de medeplichtigheid aan het kwaad, de vrees en het wantrouwen aanvoelen en die zoeken te ont-

---

7 - Benedictus XVI, algemene audiëntie van 7 juli 2010.

snappen via artificiële paradijen. Maar in Jezus Christus, zijn eerstgeboren Zoon, laat God ook ons als zijn kinderen geboren worden. *"Want in Hem heeft Hij ons uitgekozen, al voor de grondlegging van de wereld, om heilig en vlekkeloos voor Hem te staan in liefde"* (Ef 1, 4). Hij doet ons geboren worden in zijn familie 'Kerk': *"Christus heeft de Kerk liefgehad en zich voor haar overgeleverd om haar heilig en rein te maken, door het waterbad en het woord, om haar tot zich te voeren in haar luister, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, maar heilig en onbesmet"* (Ef 5, 25-27).⁸

Wij mogen ons dus laten opnemen in de vertrouwende nederigheid van Maria, met de eenvoud van Bernadette die alle valkuilen weet te ontwijken. Laten wij dit kind ontvangen dat God ons schenkt, *"jonger dan de zonde, jonger dan het ras waaruit het voortkwam en, alhoewel Moeder door de genade, Moeder van de genaden, de jongste van het menselijk geslacht"*.⁹

"Zij had blauwe ogen", de kleur van de geboorte. Zo besluit Bernadette het relaas van de verschijningen¹⁰.

3 - "DAAR IS JE MOEDER"

a) Een nieuwe naam, een nieuwe geboorte

Elk voorrecht van God moet gedeeld worden. Maria komt niet om zich door Bernadette te laten bewonderen. Zij geeft haar de zending aan een zondige wereld deze mededeling te brengen: *"IK BEN de Onbevleete Ontvangenis."* Bernadette doet méér dan herhalen, zij eigent zich deze verklaring toe en maakt haar tot de hare. Zo zullen "de priesters", naar wie ze gezonden wordt, weten dat zij op hun beurt "een kapel moeten bouwen", een woonplaats voor God onder de mensen, maar buiten de gekende wegen, zoals in de woestijn. Er ontstaat iets nieuws: een volk wordt samengeroepen op maagdelijke grond om de genade van een nieuwe schepping te begroeten.

---

8 - Ik kijk graag naar de heiligheid die aanwezig is in het geduld van Gods volk: bij ouders die hun kinderen met zoveel liefde opvoeden, bij mannen en vrouwen die hard werken voor het levensonderhoud van hun gezin, bij zieken en oudere religieuzen die blijven glimlachen. In hun dagelijkse volharding zie ik de heiligheid van de strijdende Kerk. Heel vaak is die heiligheid te vinden "naast onze deur", bij onze naaste burens, die in ons midden wonen en daar Gods aanwezigheid weerspiegelen. Wij zouden hen "de middenklasse van de heiligheid" kunnen noemen (Paus Franciscus, Exhortatie Gaudente et exultate § 7). Heiligheid is het mooiste gelaat van de Kerk (§ 9). Wij zijn allen geroepen om heiligen te worden door liefdevol te leven en een persoonlijk getuigenis te geven in alles wat we doen, op de plaats waar we zijn (§ 14). Wees niet bang om een hoger doel na te streven, om je door God te laten beminnen en bevrijden. Wees niet bang om je te laten leiden door de heilige Geest. Heiligheid maakt je niet minder mens, want het is de ontmoeting tussen jouw zwakte en de kracht van Gods genade. Want uiteindelijk, om het met de woorden van Léon Bloy te zeggen, "is de enige grote tragedie in het leven geen heilige te worden" (§ 34).

9 - G. Bernanos, *Journal d'un curé de campagne*, in *CŒuvres romanesques*, La Pléiade, 1961, p.1194.

10 - R. Laurentin, *Vie de Bernadette*, DDB, 1978, p.187.

IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

De Farizeeër Nicodemus zal aan Jezus dezelfde vraag stellen als deze van Maria aan de engel Gabriël op het moment dat ze verneemt dat ze de moeder van de Messias zal worden: "Hoe zal dit geschieden?" (Johannes 3). Kan een oude man terugkeren in de schoot van zijn moeder om opnieuw geboren te worden? Want daarover gaat het wel degelijk. Onze geboorte op aarde opent een ruimte die ons het souvenir en de smaak van een 'elders' moet geven. Wij zijn gemaakt voor het geluk van een andere wereld, niet om te ontsnappen aan deze waar we wonen, maar om in deze een beschikbaarheid voor de genade op te wekken. "Meester, waar houdt U uw verblijf?" vragen twee leerlingen van Johannes de Doper aan Jezus: zij zullen de welbeminde Zoon leren kennen, die woont in de schoot van de Vader (Johannes 1, 38-39).

In Maria hebben wij het model van de kapel die moet worden gebouwd, huis van Nazaret en ook het Cenakel, een huis door het gebed bewoond en open voor de gave van de Geest. Kan het Cachot in de *rue des Petits-Fossés* voor ons het adres zijn? Gebed en familiale liefde waren het dagelijks voedsel van Bernadet-

te. Liefde voor God en dienst aan de armen worden haar roeping bij de Zusters van Liefde van Nevers. Bernadette, verbrand door een vlam die ontsproot uit het graf op de morgen van Pasen, zal de glimlach en het licht van de blik en van het hart van Maria weerkaatsen. Zij brengt haar boodschap, niet als een postbode die de inhoud van de brief niet kent, maar zoals de eerste getuigen van de Blijde Boodschap, die er eerst zelf door getransfigureerd zijn.

Teruggekeerd uit de extase kan Bernadette de betekenis van haar boodschap niet uitleggen, maar zij heeft hem als een zaadje in haar hart ontvangen: "IK BEN de Onbevleete Ontvangenis." Maria werd als eerste opgenomen in de familie van God. Niet van nature maar door de genade. Door het werk van de heilige Geest in haar neemt zij deel aan het geboren worden van Gods Zoon. Bernadette zal ook deze zending aanvaarden. Wij zeiden het al in 2019, toen wij haar zagen de Liefde van God leren aan een van de jonge meisjes die in Nevers binnentraden, maar zich niet in staat achtte te naderen tot de afschuwelijke wonde van een zieke zuster¹¹.

---

11 - Op een dag droeg Bernadette me op te gaan wandelen met moeder Anne-Marie Lescure, die blind was. Ze zei me: "Je moet voor haar zorgen alsof het Onze-Lieve-Heer was." Ik antwoordde: Daar is toch nogal wat verschil tussen." Ik vroeg haar waarom die zieke niet haar volledige kloosterkleed droeg. Ze zei me: "Dat zul je vanavond wel zien." Ik ging ernaar toe en ik zag de wonde van die zieke, vol wormen die Bernadette opving op een bord. Ik kon dat schouwspel niet aanzien. Bernadette zei me: "Jij zult me een mooie zuster van liefde zijn! Je hebt weinig geloof" (Getuigenis van Julie Garros, in R. Laurentin, Het leven van Bernadette, D.A.P. Reinaert Uitgaven, p 194).

"IK BEN de Onbevleete Ontvangenis." Ik laat me door de vlam van de kaars verbranden en ik word een brandende braamstruik: uit mijzelf ben ik slechts een doornige struik, maar de aanwezigheid van een liefde verlicht mij van binnenuit om zich door mij heen te verspreiden¹².

Nee, Bernadette, je bent geen "*niet-snut*", je bent een zuiver wonder, en je doet in je zus of broer pelgrim het verlangen ontstaan de vergeten bron terug te vinden van haar verwekking in de schoot van God zelf, van haar roeping tot kind van God.

b) De naam en de zending van de Kerk

De naam van Maria is de zending van de Kerk, geen activiteit naast andere, maar een zending die haar definieert, die haar naam wordt. Zij laat de Eengeborene Zoon komen, draagt Hem en laat Hem geboren worden als de volmaakte uitdrukking van de Liefde van de Vader. *"Wie oren heeft, moet horen wat de Geest tot de gemeenten zegt: "Wie overwint, zal Ik van het verborgen manna geven, en Ik zal hem een wit steentje geven en op dat steentje staat een nieuwe naam geschreven, die niemand kent dan hij die hem ontvangt."* (Apok 2, 17). Het zou mooi zijn moest elke

deelnemer tijdens de bedevaart een witte kei ontvangen, waarop hij de ontvangen zending kan schrijven, een unieke zending waarbij heel zijn leven is betrokken. Ik denk aan die zuster die op de dag van de inkleding de naam "gedeelte vreugde" ontving: zonder er bewust van te zijn straalde zij in heel wat situaties vreugde uit, waaraan de anderen zich konden voeden.

"IK BEN de Onbevleete Ontvangenis." De Heer verbergt zijn voorrechten niet, Hij staat ons alles af, tot en met het leven van zijn enige Zoon, degene die Hij liefheeft (Gen 22, 2). Anders dan Abraham, die zijn zoon Izaak terugkrijgt en zich ontslagen van het offer weet, gaat de Vader in het offer tot het uiterste, en Maria, de Moeder, neemt eraan deel. Zo wordt ons getoond dat deze Liefde in staat is de afgrond van de afwijzing, van het lijden en van de dood over te steken, en uiteindelijk bij het scepel dat dit erkent het ja opwekt: God toont zich in staat om van schuldigen pelgrims te maken, verzoend met het Leven dat Hij geeft.

Laat ons binnentreden in de dialoog die de Kerk doet geboren worden in de tuin van het lege graf. De vrouw is wenend achtergebleven. Zij hoort zich roepen: "Maria!" en zij herkent

---

12 - Het is de betekenis van het wonder met de kaars op Paaswoensdag 7 april 1858.

IK BEN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS

Degene die spreekt: "Rabboeni!" (Joh 20, 16). Jezus maakt in zekere zin Magdalena "onbevlekt", door haar de naam te geven van deze die haar naam verloor, want in het Evangelie van Johannes wordt deze gewoon "de Moeder van Jezus" genoemd. De grote anonieme vrouw van het 4^e Evangelie bestaat slechts door de genade die haar vervult en de zending die zij krijgt: zij is er heel doorzichtig door en zij verspreidt hem in de mate van haar offer, helemaal.

Maria van Magdala, bevorderd tot "apostel van de Apostelen", verdwijnt zelf in de zending van de Kerk, die "bestaat om te evangeliseren"¹³ Uiteindelijk zullen de arme zondaars van de oevers van het Meer van Galilea met heel hun bestaan "vissers van mensen" worden. Zij zullen Christus dragen zoals een moeder haar kindje draagt. "Mijn kinderen, ik moet opnieuw weeën doorstaan vanwege u, totdat u de gestalte van Christus hebt aangenomen" schrijft Paulus in zijn Brief aan de Galaten, juist nadat hij het *Mysterie heeft beleden*: "Maar toen de volheid van de tijd gekomen was, heeft God zijn Zoon gezonden, geboren uit een vrouw, geboren onder de Wet, om hen die onder de Wet

© SNDL - Pierre Vincent

stonden vrij te kopen, opdat wij de rang van zonen zouden krijgen" (Gal 4, 19.4).

De Kerk moet haar naam en haar zending terugvinden, zij moet blijven weerstaan aan de bekoring haar eigen referentie te zijn, voor eigen rekening te werken om een denksysteem te worden, een humanitaire organisatie, een godsdienst tussen andere: zij is een oord van gedeeld leven, het leven van God zelf dat in

13 - Paulus VI, Apostolische exhortatie *Evangelii Nuntiandi* (8 december 1975), § 14.

haar brandt. Haar enige zekerheid ligt in haar God die herhaalt: *"Ik heb u bij uw naam geroepen; u bent van Mij"* (Jes 43, 1), *"In mijn handpalmen heb Ik u geschreven"* (Jes 49, 16), *"Zij geven u een nieuwe naam, die de Heer zelf heeft bepaald"* (Jes 62, 2). En u zegt in uw hart: *"Wie heeft mij deze kinderen geschonken? Ik was toch kinderloos en onvruchtbaar, verbannen en verstoten: wie heeft die dan grootgebracht? Zie, ik was alleen achtergelaten, waar waren zij toen?"* (Jes 49, 21).

Tegenover dit grote mysterie van Gods gratuite keuze, van het geboden heil en de toevertrouwde zending, kan je een kreet van erkentelijkheid laten opstijgen naar Degene die jou bemint: *"U bent toch onze vader; van oudsher heet U onze Verlosser"* (Jes 63, 16). Je begrijpt goed dat wanneer je verkozen, uitgekozen, gekozen bent, dat het dan is opdat allen zouden begrijpen dat zij langs jou gewild, bemind en gekozen zijn; indien jij door de Heer kon geleid worden, ondanks jouw misdaden en ontelingen, waarover de gewijde geschiedenis van het joodse volk en van de eerste Kerk getuigt, dan moet er in het Rijk der hemelen wel plaats zijn voor zieken en zondaars, prostituees en tollenaars. Zo ontdekken wij onze Moeder de

© SNLD - Pierre Vincent

Kerk naar het beeld van Maria, deelnemend in de geboorte van Gods kinderen. De Kerk is geen vereniging die wij oprichten, zij is een familie die we ontvangen en die ons draagt. Maria, haar model is ook haar moeder, in de zin dat de Kerk leeft van het geloof van haar onbevlekt hart, helemaal open voor de gave van God. Maria voegt niets toe aan het heilswerk, toch werkt zij mee

door het op een perfecte manier te onthalen, zonder er iets van te laten vallen, terwijl wij, aan onszelf overgeleverd, vluchten en Jezus alleen laten. Maar “de Moeder van Jezus was aanwezig”, in Kana en aan de voet van het Kruis, bij “het begin van de tekenen” en wanneer Jezus kan zeggen: “Alles is volbracht.”

c) Kinderen van Maria, missionarissen van het Evangelie

In Lourdes en met Bernadette kunnen wij Maria bij ons opnemen, **om meer van de genade van ons doopsel te leven**, om ons te laten baren door dat gelovig hart dat Jezus droeg: zo wordt Bernadette op 8 september 1858 als kind van Maria aanvaard. Ook wij kunnen lid worden van de Familie van O.L.Vrouw van Lourdes en de vreugde van de Verschijning kennen. Wij ontvangen dan het blauwe scapulier van Maria en Bernadette: met hen zijn wij “met Christus bekleed” (Gal 3, 27).

Witte steen, blauwe scapulier, in het hart van Maria worden wij een andere Christus, leerlingen – missionarissen van de Geest van leven, in dienst van de beschaving van de Liefde. Dat is de Zending van de Onbevleete: de Onbevleete Maria, de “vol van genade”, is de weg waarlangs Jezus onze mensheid heeft aanvaard, en ook vandaag nog komt, in het hart

van elke mens. Bijgevolg is zij ook de weg waarlangs elke mens naar haar Zoon gaat, en langs Hem naar de Vader. De heilige Maximiliaan-Maria Kolbe leidt ons op deze weg, die al getrokken was door de heilige Louis-Marie Grignion de Montfort: *“Indien wij dus deze hecht gefundeerde devotie tot de allerheiligste Maagd verspreiden, dan doen wij dat enkel en alleen om die tot Jezus Christus beter ingang te doen vinden. Wij beogen niets anders dan een gemakkelijk en gewaarborgd middel aan te reiken om Jezus Christus te vinden. Als de devotie tot de heilige Maagd ons van Jezus Christus verwijdert, zouden wij ze moeten verwerpen als een duivelse begoocheling. Maar het tegendeel is waar. Zoals ik al eerder aangetoond heb en nog verder zal duidelijk maken, is deze devotie voor ons enkel noodzakelijk om ten volle Jezus Christus te vinden en Hem innig lief te hebben en trouw te dienen.”* (De ware Godsvrucht, nr. 62)

Wij moeten hoofdstuk VIII van de conciliaire constitutie over de Kerk hernemen en herontdekken dat wij, wanneer wij uit onszelf Jezus zullen zoeken langs de kromme wegen van onze redeneringen en povere gevoelens, vlug afgeleid raken van de goede intenties en de goede beslissingen die ons dragen. Alleen Maria met haar pure geloof tekent

voor ons de rechte weg naar het hart van God. Daarom "wordt de onmiddellijke vereniging met Christus er niet door belemmerd, maar juist bevorderd"¹⁴. Zo is Maria middelares, "Middelares als moeder"¹⁵, als een gietvorm die ons vorm geeft en laat geboren worden naar het beeld van onze oudste broer.

Het mariale gebed schiet daar wortel. Het doet ons binnentreden in het Magnificat van Maria, tot aan de voet van de Calvarie, op de wegen van de Kerk, onder de mensen van alle tijden en plaatsen, in de adem van de Geest van Jezus, op het Kruis

gegeven voor een nieuw Pinksteren. Bernadette heeft het bij de Grot van Massabielle herkend. Aan ons nu om dit ook te doen en ons te laten glijden in de genade van de gave die ons wordt geschonken.

"De toekomst van Lourdes is de Onbevleete Ontvangenis", verzekerde Pater Duboé, een van de eerste chapelains, bij de inhuldiging van de eredienst aan de Grot in 1866. Met het colloquium van 2008 mogen we er aan toevoegen: "De toekomst van de mensheid is de Onbevleete Ontvangenis", het is de vreugde van de geboorte en van het begin.¹⁶

Pater André Cabes

© SNDL - Pierre Vincent

14 - Vaticaan II, *Lumen Gentium* 60.

15 - Dit is de titel van het derde deel van de encycliëk *Redemptoris Mater*.

16 - P. de La Teyssonnière, P. Duboé citerend, resumeert zijn uiteenzetting met de verzekering: "Lourdes is voor de zondaars", dus voor allen. Zie het colloquium van Lourdes 2005, p. 151, en dit van 2008, waar P. Brito kan besluiten, p. 44: "Bij elke mens, ongeacht de zonde die verminkte, zal het merkteken van God altijd aanwezig zijn. Daarom heeft niemand het recht te wanhopen, noch over zichzelf noch over zijn medemens. In Maria wordt een immens grote hoop aan de wereld geschonken."

II

Enkele pastorale hoofdlijnen over het thema 2020

In het hart van de boodschap van Lourdes : "Ik ben de Onbevleete Ontvangenis"

ENKELE PASTORALE BENADERINGEN VOOR DE BEDEVAARTDIRECTEURS EN VOOR ALLEN DIE IN DIENST VAN HET HEILIGDOM STAAN

Beste vrienden, het Heiligdom van Lourdes stelt dit jaar als pastoraal thema de woorden voor, die de Dame van Massabielle aan Bernadette Soubirous toevertrouwde, bij de 16e verschijning, op 25 maart 1858: "Ik ben de Onbevleete Ontvangenis".

Welk doel heeft dit pastoraal thema?

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk; dit zijn er drie:

1. De ervaring van Bernadette kennen, uitdiepen en ons eigen maken. Wij kennen deze ervaring als de "Boodschap van Lourdes" of de "Genade van Lourdes" of ook nog "de eigen genade van het Heiligdom".
2. Vanuit het relaas van de verschijningen, die eigen is, zijn wij uitgenodigd overeenkomsten en de harmonie te vinden met het grote verhaal van de heilige Geest, het Woord van God en de leer van de Kerk.
3. Een jaarthema heeft ook tot doel een pastoraal hulpmiddel te zijn voor allen die verantwoordelijk zijn voor het animeren van een bedevaart naar Lourdes.

Een klein team van chapelains (Pater Horacio Brito, Missionaris van de Onbevleete Ontvangenis, Pater Krzysztof Zielenda, Oblaat van Maria Onbevleete Ontvangen, Pater Alexius Igbozurike, Oblaat van Maria Onbevleete Ontvangen en Pater Maxime Kouassi, Eudist, allen in dienst van het Heiligdom van Lourdes, is gelukkig om, ook op vraag van de rector, met u hun bezinning te kunnen delen die, wat we hopen, voor u een instrument zal zijn in dienst van de pelgrims.

© SNDL - Pierre Vincent

VOORAFGAAND

HET DOGMA VAN DE ONBEVLEKTE ONTVANGENIS, GEDEFINIEERD DOOR PAUS PIUS IX (1854)

In 1858 had Bernadette nog niets van de catechismus geleerd. De naam van de Dame betekende voor haar helemaal niets. Nochtans verwijst het woord "Ik ben de Onbevleete Ontvangenis" voor het merendeel van de christenen naar het dogma dat door Paus Pius IX werd gedefinieerd in de bul *Ineffabilis Deus* van 8 december 1854.

"Wij verklaren, spreken uit en en definiëren dat de leer, welke houdt dat de allerheiligste Maagd Maria in de eerste stand van haar Ontvangenis door een enige bijzondere genade en bevoorrechting van de almachtige God, omwille van de verdiensten van Christus Jezus de Behouder van het mensdom, van alle smet van de erfschuld vrij is bewaard, door God is geopenbaard, en alzo door alle gelovigen vast en bestendig moet geloofd worden."

Is de definiëring relatief recent, de verering van de Onbevleete Ontvangenis zelf is veel ouder.

Een lange controverse heeft de definiëring van het dogma vertraagd.

Sommige theologen lieten gelden dat de erfzonde heel de mensheid heeft getekend en er dus geen uitzondering kan bestaan. Bijgevolg moet ook de Maagd Maria er door getekend zijn, vervolgens onmiddellijk in de moederschoot gezuiverd en zo onbevleet geboren zijn.

In de 13^e eeuw, in het spoor van de heilige Anselmus en van de franciscaanse school heeft John Duns Scotus eenvoudigweg aangetoond dat God twee manieren heeft om zijn barmhartigheid te tonen:

De eerste is **genezend**, de tweede is **preventief**.

Ten opzichte van heel de mensheid, met Maria als uitzondering op deze gemeenschappelijke regel, beoefent God de **genezende barmhartigheid**. Zo beantwoordt God de erfzonde met de genezende barmhartigheid in het sacrament van het doopsel. En op de zonden van elke dag antwoordt Hij met het sacrament van de verzoening, die altijd de uitdrukking is van zijn genezende barmhartigheid.

Maar God kan zijn barmhartigheid ook **preventief** uitoefenen. Dan

is het geen zaak meer van het afwassen van de zonde, maar er van gevrijwaard zijn. God kan dus Maria van bij haar ontvangenis vrijwaren, zelfs barmhartigheid betonen nog vooraleer zij verwekt wordt.

Maria, gevrijwaard van alle zonde vanaf haar verwekking, bevindt zich dus niet alleen buiten de wet van de universele Verlossing door het Kruis van haar Zoon Jezus Christus, maar zij is er de meest volmaakte begunstigde van.

In Maria is het heil meteen in zijn volheid verschenen. Maria is de meest volmaakte vrucht van het Kruis van Christus.

Zoals alle dogma's is dit van de Onbevleete Ontvangenis een vreugde en een kans voor de Kerk, want een dogma doet waarheden verschijnen die in de goddelijke Openbaring liggen vervat of er mee verbonden zijn" (E.H. Régis-Marie de La Teysonnière, Lourdes, de woorden van Maria, p. 228-230).

© SNDL - Pierre Vincent

RELAAS VAN DE 16^E VERSCHIJNING, DONDERDAG 25 MAART 1858

Eenentwintig dagen heeft Bernadette de Dame niet meer ontmoet. Maar midden in de nacht van 25 maart 1858 wordt Bernadette wakker en roept met haar hese stem die in het Cachot weergalmt: "Ik moet naar de grot gaan". En zo is het nog geen 5 u wanneer Bernadette bij de Grot aankomt, deze keer in het gezelschap van haar jongste tante, Lucile Castérot. Zodra het eerste tientje is gebeden verschijnt de Dame. Op het einde van het gebed, zoals gewoonlijk, doet de Dame teken de Grot binnen te gaan. Het is op diezelfde plek dat de Dame bij de 3e verschijning slechts met een glimlach, een brede glimlach, had geantwoord op de vraag van Bernadette naar haar naam. Maar vandaag voelt Bernadette zich bijzonder stoutmoedig. Zij durft haar dus vragen: "Wilt u zo goed zijn mij uw naam te zeggen?" De Dame glimlacht opnieuw. Bernadette herhaalt haar vraag. Weer krijgt ze een glimlach terug.

Uiteindelijk, bij de vierde vraag van Bernadette, legt de Dame haar rozenkrans op haar rechterarm, opent haar gevouwen handen en strekt ze naar de aarde uit. Daarna, in één vloeiende beweging brengt

zij de handen weer bij elkaar ter hoogte van de borst, heft de ogen ten hemel en zegt: "*Que soy era Immaculada Counceptiou*" (Ik ben de Onbevleete Ontvangeris). Voor Bernadette betekent dit een groot geluk, eindelijk de naam van de Dame te kennen. Zij denkt daarbij vooral dat het mijnheer pastoor plezier zal doen. Hij was immers, na de vraag om de bouw van een kapel, bewust van de kosten dat dit zou meebrengen, en daarom had hij geëist de identiteit te kennen van degene die Bernadette kwam bezoeken.

Vooraleer naar de pastoor te vertrekken, plant Bernadette haar kaars in de bodem van de Grot, daarmee haar vreugde en dankbaarheid tonend. Op de terugweg blijft ze halfluid die moeilijke en onbegrijpelijke woorden herhalen: "*Que soy era Immaculada Counceptiou... Que soy era Immaculade Counceptiou... Que soy era Immaculada Counceptiou*". Ursule Nicolau gaat tot bij Bernadette en vraagt: "Weet u iets?" Bernadette begint te lachen. Zij straalt van vreugde en zegt: "Zeg het aan niemand, maar zij heeft mij gezegd: "*Que soy era Immaculada Counceptiou*". Ursule

staat als het ware aan de grond gegnageld en begint te wenen.

Bernadette arriveert bij de pastorie, gaat zonder kloppen binnen en schreeuwt in het gezicht van mijnheer pastoor: "Que soy era Immaculada Counceptiou". De verbazing van pastoor Peyramale ziende, herpakt Bernadette zich en zegt:

"De Dame heeft mij gezegd: Que soy era Immaculada Counceptiou". "Een dame kan zo niet heten" antwoordt de pastoor direct. En hij voegt er aan toe: *"Je vergist je, weet je wel wat dat wil zeggen?"*. Bernadette antwoordt niet. En de pastoor gaat verder: *"Hoe kan je dingen zeggen die je niet begrijpt?"*. *"Ik heb het heel de weg herhaald"* zegt Bernadette dan. Dat is teveel. Mijnheer pastoor kan zich niet meer inhouden. De tranen komen hem in de ogen. Er steekt immers zoveel onschuld en zoveel gratie in de woorden van Bernadette, waardoor hij helemaal in de war geraakt en hij zijn tranen moet inhouden. Hij zendt dan het meisje zonder uitleg weg: *"Ga maar naar huis, wij zullen het er later over hebben"*. De pastoor valt op de knieën en begint te wenen.

Bernadette verlaat de pastorie en trekt naar haar biechtvader, E.H. Bernard-Marie Pomian. Het is aan hem dat Bernadette twee dagen na

het gebeuren haar eerste ontmoeting met de Dame, op 11 februari in de late voormiddag, had verteld. Nu is zij in staat hem de naam door te geven. Sinds zij die moeilijke naam had herhaald, had niemand haar er de mysterieuze betekenis van gegeven. Noch mijnheer pastoor, noch E.H. Pomian hebben haar gezegd wie de Dame met die naam is. Bernadette heeft hun ook niets gevraagd. Want dat verontrust haar amper. In feite is het niet de naam die Bernadette interesseert, maar het bij haar zijn. Waarom heeft de Dame er voor gekozen zich aan haar te tonen, arm onder de armen van Lourdes?

*(Pater Horacio Brito,
Noveen tot O.L.V. van Lourdes,
NDL Editions 2008, p. 45-46.)*

© SNDL - Collections « Archives et Patrimoine »

WAT KUNNEN WIJ LEREN UIT DIT RELAAS?

Een gebaar en een woord

Bernadette heeft twee bijzondere charisma's ontvangen, twee genaden die verbonden zijn met wat ze ervaaarde bij de Grot van Lourdes, en dus met de opdracht om de Boodschap door te geven.

De eerste van deze genaden is deze "van het kruisteken goed te maken". Daarvoor was het voldoende naar de Dame te kijken en te doen zoals zij het heeft gedaan.

Het kruisteken door Bernadette gemaakt **raakt het hart en maakt haar getuigenis** geloofwaardig. Het is op zicht een **catechese** in stilte.

"Ik weet niet of men in de hemel het kruisteken maakt, maar als dit zo is, dan zeker op de wijze van Bernadette", getuigt de belastingontvanger Jean-Baptiste Estrade.

Een zuster van Nevers, tijdgenote van Bernadette, getuigde: *"Haar manier om het kruisteken te maken raakte mij heel diep"*.

De tweede genade, het tweede charisma dat Bernadette ontving, is het zeggen van de naam van de Dame: "Ik ben de Onbevleete Ontvangenis".

Wie Bernadette zag en hoorde het gebaar en de naam van de Dame door-

geven was er door ondersteboven.

De toenmalige bisschop van Tarbes, Mgr. Laurence, heeft het zelf onderhouden. Nadat hij Bernadette zag en haar hoorde de woorden uitspreken, "Ik ben de Onbevleete Ontvangenis", zei hij met tranen in de ogen tot zijn gebuur: *"Hebt u dat kind gezien?"*

Op 8 juli 1866, Bernadette was de avond voordien in Nevers aangekomen, getuigt zij over de verschijningen voor haar medezusters. Allen zijn heel sterk getroffen wanneer zij de naam van de Dame onthult.

Heel wat van die zusters, die op die 8e juli 1866 aanwezig waren, hebben ter gelegenheid van het proces van de zaligverklaring een getuigenis afgelegd. Bij de evocatie van de naam van de Dame, wat voor hen toch een souvenir was uit lang vervlogen dagen, zijn ze allemaal beginnen wenen, zich herinnerend wat zij tientallen jaren eerder hadden beleefd.

Er zijn zeker nog heel wat andere getuigenissen, maar wij mogen ook deze niet vergeten van de pastoor van Lourdes, E.H. Peyramale, die, toen hij de naam van de Dame van de lippen van Bernadette opving, op de knieën viel en begon te wenen.

Het woord dat Bernadette ontving bij de Grot van Lourdes verwijst wel

degelijk naar het dogma van de Onbevleete Ontvangenis, dat woord dat in een gebaar wordt gezegd.

Wij hebben het gezien, bij de vierde vraag van Bernadette, hoe het glimlachende gelaat van de Dame ernstig werd. Zij opent haar gevouwen handen en strekt de armen naar de aarde. In een vloeiend gebaar brengt ze dan de handen terug samen ter hoogte van de borst, heft de ogen op ten hemel en zegt daarbij: *"Que soy era Immaculada Councepsiou. Ik ben de Onbevleete Ontvangenis."*

Zoals de geste is beschreven kunnen wij begrijpen dat Maria de handen en armen in een breed gebaar uitstrekt, iets wat gemakkelijk te doen is, want het is een natuurlijk gebaar. Het is het teken dat men stelt om iemand welkom te heten. Het kan echter ook een teken zijn dat naar onze kruisbeelden verwijst: Christus heeft op het kruis ook de armen gestrekt en de handen voor altijd geopend, want aan het kruis genageld.

Wanneer Maria de ogen ten hemel heft, wendt zij zich tot de Vader, de gene die aan de basis ligt van elke volmaakte gave.

Het laatste element is de beweging. Het gebaar dat Maria stelt bij het zeggen *"Ik ben de Onbevleete Ontvangenis"* is een dynamisch gebaar van een zekere omvang. Door zijn

dynamiek kan dit gebaar doen denken aan een passage, net zoals het kruisteken doet denken aan het paas-mysterie" (E.H. Régis-Marie de La Teysonnière, Lourdes, de woorden van Maria, CLD uitgaven, 2008).

Het feit dat de door Bernadette ontvangen genaden respectievelijk verbonden zijn met het kruisteken en met "het teken van de Onbevleete Ontvangenis" onderlijnt de band die bestaat tussen deze twee tekenen, die zelf de weerschijn zijn van de band die de Onbevleete Ontvangenis onderhoudt met het mysterie van het Kruis, zoals de Kerk ons leert.

Wanneer Maria de armen uitstrekt kan zij dus het kruis van Christus evoceren. Door het kruis van Christus zijn wij verlost. En de eerste om begunstigd te zijn met het heil van God is deze die kan zeggen: *"Ik ben de Onbevleete Ontvangenis"*.

Maar het kruis van Christus kan niet worden gescheiden van het mysterie van de Drie-eenheid, want wanneer wij het kruisteken maken, dan laten wij dat gebaar gepaard gaan met de woorden: "In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest". En zo, wanneer Maria in Lourdes bij de eerste verschijning het kruisteken maakt en het ons laat ontwaren bij de zestiende verschijning, toont zij ons dat zij helemaal in God, van God en door God bestaat.

WAT BETEKENEN DIE MYSTERIEVOLLE WOORDEN DIE BERNADETTE VAN MARIA ONTVING?

In heel het Evangelie toont Maria zich nooit als de eigenares noch als de belangrijkste acteur van de geschiedenis. In het antwoord dat zij aan de engel Gabriël geeft, stelt ze zich voor als de "dienares". "Zie de dienstmaagd van de Heer. Laat met mij gebeuren zoals u hebt gezegd" (Lc 1, 38). Met andere woorden, Maria staat altijd in dienst van het Verbond dat God heeft gesloten met onze mensheid in de persoon van zijn Zoon, Christus. En het is juist de realiteit van dit verbond die zich bevindt in het hart zelf van de naam die zij onthult bij de Grot van Massabielle.

Wat aanschouwen wij dus in de woorden van de 16^e verschijning?

1. "Ik Ben".

Het Verbond als anticiperend mysterie.

Door te zeggen "*Ik ben*" spreekt Maria zoals haar Zoon. De Heer zegt ons immers in het Evangelie "*Ik ben de waarheid*", "*Ik ben de weg*", "*Ik ben het leven*", "*Ik ben de Verrijzenis*" (voor de christen is de Verrijzenis geen situatie in het leven, het is een persoon)... Zeggen "Ik ben Degene die Is" (Ex

3, 14) is het eigene van God. Het is de ervaring van Mozes en van heel wat andere personages in het Oude Testament. Het is aan Jezus ook om te spreken zoals zijn Vader. In God is alles helder, niets is gewrongen, heel eenvoudig: "*Hij is*".

Maria neemt de plaats van God niet in. Maar wanneer zij spreekt zoals haar Zoon Jezus, dan is het gewoon omdat zij, in haar geheel vrijgekochte mensheid door de verdiensten van haar Zoon, volmaakt overeenstemt met het plan van God. Maria is helemaal beeld en gelijkenis van God. De Dominicaan Guy Touton schrijft in zijn boek "*Marie au plus près des Écritures et de la tradition*" "*Maria, de grond van een wezen in waarheid.*"

En zo beschouwen wij, in het door Maria uitgesproken "Ik ben" het Verbond dat God heeft bezegeld met de mensheid als een anticiperend mysterie. De definitieve overwinning van God op de ellende, de zonde en de dood is in de persoon van Maria al aanwezig.

Door het doopsel anticipeert de christen ook al die overwinning op

de dood. Maar dat zouden we ook al kunnen bevestigen voor elk van de sacramenten die we tijdens ons leven vieren. Dat "Ik ben" van Maria bij de Grot is voor Bernadette en voor ons als pelgrims "het geluk van een andere wereld". De christen anticipeert die "andere wereld" telkens hij daden stelt van vrede, rechtvaardigheid, vergeving en naastenliefde. Het is dus in die zin dat een kleine viering van "de geste van het water" u wordt voorgesteld. Elkeen kan het aanpassen aan eigen noden en situatie. Achteraan in de rots, sterk doordrongen van menselijkheid, is er een waterbron die ons verwijst naar de blik die God vestigt op elk van ons. Een verschillende blik. Maria is niet de Bron, maar zij toont ons de Bron. Maria is niet de Bron, maar zij is de kostbaarste vrucht van de Bron.

2. "de Onbevleete"

Het Verbond als mysterie van vertrouwen en ontvankelijkheid

Men mag de Onbevleete Ontvangenis niet alleen begrijpen als een persoon in zijn morele zuiverheid, alhoewel wij ons allen op de knieën zetten voor de morele zuiverheid van Maria.

Men kan ook de uitdrukking "Onbevleete" begrijpen als de "beslag-

legging" op een mens door God en tegelijk als de aanvaarding door het geloof van die persoon te willen meewerken aan dit goddelijk plan dat hem langzaam wordt onthuld.

Het gaat inderdaad niet om een adjectief maar om een naam die niet alleen verwijst naar een attribuut maar ook naar een realiteit, deze van de initiële schepping en nog meer deze van de ultieme schepping. Met de Onbevleete wordt ons de vervulling van de mensheid onthuld, want Maria is er het eerste teken van. Daarom dankt Paus God: "Gezegend is de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in de hemelse regionen in Christus heeft gezegend met elke geestelijke zegen. Want in Hem heeft Hij ons uitgekozen, al voor de grondlegging van de wereld, om heilig en vlekkeloos te staan in liefde. Hij heeft ons voorbestemd om zijn kinderen te worden door Jezus Christus" (Ef 1, 3-5).

In Maria aanschouwen wij ook het Verbond dat God met de mensheid sloot als een mysterie van vertrouwen en ontvankelijkheid. Maria heeft heel haar leven beleefd als een zich verlaten op het Woord van God. Maar dat vertrouwen is geen "laten doen". Het is veeleer altijd in die staat van ontvankelijkheid blijven:

“Maria zegt dan: Ik ben de dienaar van de Heer; laat dan aan mij gebeuren volgens wat u gezegd hebt” (Lc 1, 36).

Christus is het Woord. Hij maakt ons onbevlekt in de mate van ons open staan voor zijn Woord. En het is dat Woord dat ons tot een nieuwe realiteit maakt: “Toen zag ik een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; de eerste hemel en de eerste aarde waren verdwenen en de zee bestond niet meer. Ik zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, vanuit God in de hemel neerdalen, gereed als een bruid die zich voor haar man heeft getooid. Toen hoorde ik een luide stem die vanop de troon riep: “Dit is de tent van God bij de mensen!

Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volk zijn en Hij, God-met-hen, zal hun God zijn. Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen, en de dood zal niet meer bestaan; geen rouw, geen gewezen, geen smart zal er zijn, want al het oude is voorbij. En Hij die op de troon zetelt, zei: “Zie, Ik maak alles nieuw”. Ik hoorde zeggen: “Schrijf deze woorden op, ze zijn betrouwbaar en waar” (Apok 21, 1-5).

Voor ons, pelgrims, betekent deze houding van ontvankelijkheid in een heiligdom als dat van Lourdes: naar het voorbeeld van de heilige Johannes altijd Degene bij ons opnemen die ons als Moeder is gegeven (Joh 19, 25). Laten we daarin een uitnodiging zien om conform aan Christus

© SNDL - Pierre Vincent

bij Maria in de leer te gaan. En als pelgrims ook in de leer bij Bernadette te gaan.

Het is in de zin van dit vertrouwen en van deze ontvankelijkheid dat wij met u enkele elementen over "het licht" willen delen. Voor de pelgrim in Lourdes en naar het voorbeeld van Bernadette is de kaars van de processie een uitnodiging om onze levens te confronteren met het Woord van God, met het licht van de Kerk.

Laten wij dus in het gezelschap van Maria en Bernadette binnentreden in dat Verbond van vertrouwen en ontvankelijkheid.

3. "Ontvangenis"

Het Verbond als mysterie van hoop en van vruchtbaarheid

De ontvangenis (verwekking) is verbonden met het leven. Het gaat inderdaad om het ontvangen van het leven door het verwekt worden. Het gaat ook om het doorgeven van het leven door de verwekking. De verwekking is zowel een ontvangen als een gegeven vrucht. Een vrucht die vrucht geeft. Wanneer de Maagd zegt "Ik ben de Onbevleete Ontvangenis", dan kan men desnoods ook horen: "Omdat ik Onbevleete ben (ontvangen vrucht), ben ik Verwek-

king (gegeven vrucht)".

God ontvangend geeft zij God. Haar bestaan is niet onderworpen aan het vlees, zij is voortdurende overwinning van de Geest op het vlees. De eerste van de gelovigen. Maria neemt ten volle en volmaakt deel aan de nieuwe mens, door haar verbondenheid aan het mysterie van de dood en de verrijzenis van Christus. Zij is de zuivere weerkaatsing van de nieuwe mens. Daarin is zij het beeld van de Kerk en van elke gedoopte.

En omdat zij deze anticipatie toont van de overwinning op het kwaad, van de trouwe liefde van God en van de vruchtbaarheid van God in onze levens, toont Maria zich als de vrouw van de belofte. En elke belofte opent ons hart voor de Hoop. In de persoon van Maria aanschouwen wij het Verbond als een mysterie van hoop en van vruchtbaarheid.

Het is in die zin dat wij u ook enkele elementen bieden over de vergeving. De vergeving is altijd een open poort naar de vruchtbaarheid. Herstellen, bevestigen, delen, genezen, verwelkomen, troosten, luisteren, geduld beoefenen, begeleiden, enz. Dat zijn mogelijke gebaren in een vergevende houding.

ENKELE BEDENKINGEN ROND MARIA ONBEVLEKT, DE KERK EN HET CHRISTELIJK LEVEN

Pater Horacio Brito

“Jezus sticht de Kerk en wij zijn in de gevestigd. Jezus bouwt de Kerk op en wij worden in de Kerk opgebouwd. Maria verwekt ons en draagt zorg voor ons, de Kerk ook. Maria doet ons groeien, de Kerk ook. En op het uur van de dood begeleidt de priester ons in naam van de Kerk, en legt ons in de handen van Maria. Het zijn Maria en de Kerk die door ons trouwe volk worden vereerd. En dus, wanneer wij van de Kerk spreken moeten wij dezelfde voelen voor de Maagd Maria. Want het mysterie van de Kerk is sterk verbonden met het mysterie van Maria. „Moeder van God en Moeder van de Kerk” (C.M. Galli, *La marialogia del Papa Francisco. Cristo, María y los Pueblos – De marialogie van Paus Franciscus. Christus, Maria en de volkeren.* p. 75).

In de 16^e eeuw zei de heilige Ignatius van Loyola, sprekend over de Kerk: “De Heilige Moeder hiërarchische Kerk”. In deze uitdrukking vinden wij drie onderling afhankelijke concepten:

dat van de heiligheid,
dat van de vruchtbaarheid,
en dat van de discipline.

De heiligheid

Door het doopsel worden wij geboren in een heilig lichaam. Dat van onze heilige Moeder de Kerk. En het is door met kracht binnen dat lichaam te blijven dat onze roeping tot “heiligheid en vlekkeloos voor zijn aangezicht” gaat zijn rol spelen, maar ook onze geestelijke vruchtbaarheid.

De heiligheid van de Kerk, haar intiem leven, bestaat uit gebed, luisteren naar het Woord, de leer van de Apostelen en de broederlijke liefde. Maar deze heiligheid heeft slechts zin als ze getuigenis en bekering wordt.

Deze heiligheid is niet naïef, want de Kerk, de christen, weet dat het Godsvolk is, en in een wereld die vaak bekoord is en die er altijd nood aan heeft de grote daden van God te horen verkondigen om zich te bekeren. Het is een Godsvolk dat de nood aanvoelt telkens weer door God geroepen te worden en door Hem bijeengebracht.

De heiligheid van de Kerk reflecteert op het gelaat van Maria Onbevlekt, zij die zonder zonde is, zuiver en zonder vlek. Maar zij vergeet niet dat zij in haar schoot de kinderen

bijeenbrengt van Eva, de moeder van de zondaars.

Dat verklaart soms het feit dat de scherpe kritiek op de kerk, de ervaren last van haar vele zonden, de wanhoop die opstijgt tegenover haar, niet komen uit het feit dat wij ons niet genoeg voeden aan deze nabijheid van de heiligheid. De heiligheid van de Kerk is de vrucht van Gods bezoek aan zijn volk.

De vruchtbaarheid

Spreken over de heilige Moeder de Kerk doet aan de vruchtbaarheid denken. Maar het gaat om een bétje paradoxale vruchtbaarheid die de weg van het Evangelie neemt. Het is naar het beeld en de gelijkenis van haar die zowel "Maagd als Moeder" is.

De Kerk is een moeder die kinderen verwekt en er het geloof in legt. Zij is de bewaarster van de te verkondigen Blijde Boodschap. De belofte, de leer van de Apostelen, het Woord van leven, de bronnen van de genade, dat alles is aan haar toevertrouwd. Maar het is een schat die zij heel nauwgezet bewaart (Maagd), niet om hem verborgen te houden, maar om hem mee te delen (Moeder), dit wil zeggen om te doen geboren worden. Dat stellen wij vast in het leven van Bernadette. De schat

die Bernadette in de Grot ontvangt bewaart zij heel nauwgezet, maar geeft hem tegelijk ook door. De vruchtbaarheid van Bernadette is de geboorte van het Heiligdom! En hetzelfde principe geldt dan verder voor het Heiligdom en voor elke christen.

Het mysterie van de vruchtbaarheid van de Kerk moet bemind worden, zoals men ook het mysterie van Maria, Maagd en Moeder, bemint. Vrucht willen dragen is een gewettigd verlangen, maar op voorwaarde dat: wij jaloers onze situatie als eenvoudige arbeider verdedigen, dat wij zoeken onze inzet en onze nutteloosheid te harmoniseren en dat wij aanvaardden geroepen te zijn om te zaaien en dat het irrigeren en de oogst genaden zijn die aan de Heer toebehoren.

De discipline

Onze liefde voor Maria en voor de Kerk is een liefde die ons met een lichaam verbindt, en dat vereist een zekere discipline. . Dat veronderstelt een "liefde vol onderscheiding". Een christen die geen discipline toont, toont indiscretie, of met andere woorden gebrek aan onderscheiding, en indiscretie is altijd een tekort aan liefde.

De discrete liefde helpt ons te groei-

en door bewust te zijn te behoren tot een grotere gemeenschap, die noch de ruimte noch de tijd kunnen inperken. De wortel van onze discipline verschijnt in het feit dat “geen enkele evangelieverkondiger absoluut meester is over zijn evangeliseringswerk, bevoegd om het uit te voeren volgens eigen criteria en inzicht; hij handelt in vereniging met de Kerk en haar herders” (E.N. 60). Ons toetreden tot het Rijk kan dus “niet abstract en theoretisch blijven,

maar openbaart het zich concreet door een tastbaar en zichtbaar intreden in een geloofsgemeenschap”.

In de persoon van Maria Onbevleet aanschouwen wij deze drie aspecten van de Kerk en het is in de ijver voor de verkondiging van het Evangelie dat de band wordt gelegd, de noodzakelijke band tussen die drie aspecten. Moge O.L.Vrouw van Lourdes, de Onbevleete Maagd, voor ons en voor de Kerk van de Heer een heilige, vruchtbare en gedisciplineerde liefde bekomen.

© SNDL - Pierre Vincent

EN BERNADETTE?

Wij hebben een getuige bij ons, Bernadette, die de Boodschap, ontvangen van de Maagd Maria, ons doorgeeft, en ons zo verwijst naar het Woord van God: "Wat wij hebben gehoord, wat wij met onze ogen hebben gezien, wat wij hebben aanschouwd en onze handen hebben aangeraakt: het Woord dat leven is – daarover spreken wij" (1Joh 1,1).

Bernadette geeft niet alleen dat mysterieuze woord (Ik ben de...) door, maar zij getuigt ook van een aanwezigheid in haar leven. Want inderdaad, die naam verwijst niet naar een dogma van de kerk, maar naar een persoon.

Voor dit kind is die naam om twee redenen heel belangrijk:

Vooreerst is het de voorwaarde die mijnheer pastoor stelde om "de kapel" te bouwen, die bij de 13^e verschijning werd gevraagd.

En vervolgens omdat het gaat om

de naam van een persoon met wie zij een diepe vriendschappelijke relatie heeft opgebouwd.

Zo berust het doorgeven van die naam niet op het begrip dat zij er kon van hebben, maar wel degelijk op de vreugde die hij haar verschaft en waarvan ze straalt, zo iets van de inhoud ervan tonend. Geliefden kennen dat : voor hen voor wie de betekenis van de woorden niet berust op concepten, maar wel degelijk op de ondervinding, de ervaring waarnaar zij verwijzen.

"Iedere gedoopte, ongeacht zijn functie in de kerk en zijn niveau van opleiding in het geloof, is een actief bewerker van de evangelisatie... Iedere christen is missionair in de mate dat hij de liefde van God in Christus heeft ontmoet... Wij zeggen niet meer dat wij "leerlingen" en "missionarissen" zijn maar dat wij altijd "leerling-missionarissen" zijn (Paus Franciscus, EG nr 120).

EEN MARIALE EVANGELISERENDE STIJL

"Er bestaat een **mariale stijl** in de manier waarop de Kerk het Evangelie verkondigt. Want telkens als wij naar Maria kijken, geloven we in de revolutionaire kracht van **tederheid**

en genegenheid" (Paus Franciscus, EG nr. 288).

Zo straalt Bernadette door die aanwezigheid op twee manieren: in haar mens zijn en in haar vrouw zijn.

Menselijk zoals de aanwezigheid van het mens zijn in Christus, het "mensgeworden Woord" dat ons zo nabij en zo intiem bekend is. Hij, de Christus, is het die (al weldoend) onder ons woonde. Hij is het die zijn hart opende om binnen te gaan in de intimiteit van zijn geliefden: de zieken en de zondaars. En het is Maria, dat merkwaardige meisje van de Vader, die het meest intiem met de persoon van Christus is verbonden. "Als een echte moeder gaat ze met ons mee, strijdt ze met ons en verbreidt ze onophoudelijk de nabijheid

van Gods liefde. In de bedevaartplaatsen kan men zien hoe Maria kinderen rond zich samenbrengt die zich als pelgrims veel moeite getroosten om haar te zien en zich door haar te laten beminnen. Daar vinden ze de kracht van God om hun lijden en levensmoeheid te dragen" (Paus Franciscus, EG nr. 286).

Vrouwelijk, wat haar eigen is. Zij is het toppunt van de prachtige en miskende opdracht, door God gegeven aan de vrouwen, die dichter bij het leven staan dan de mannen, maar meer verwijderd van de zorg om te beheersen en te regeren van buitenaf.

"Maria is zij die een grot voor dieren weet om te vormen tot een thuis voor Jezus, met eenvoudige luiers en een overvloed aan tederheid. Zij is de vriendin die er steeds over waakt dat het in ons leven nooit aan wijn ontbreekt, zij wiens hart werd doorboord met een lans, begrijpt alle leed. Als moeder van allen is ze teken van hoop voor de volken die kreunen onder barensweeën in afwachting van de komst van de rechtvaardigheid. Zij is de missionaris die dicht bij ons staat om ons in het leven te begeleiden en die ons hart opent voor het geloof in een moederlijke genegenheid" (Paus Franciscus, EG nr. 286).

Drie vieringen rond het jaarthema

HET GEBAAAR VAN HET WATER

Missionaris van de Onbevleete Ontvangenis, chapelain in Lourdes

Aan de Grot van Lourdes heeft de ontdekking van de bron een 'ervoor' en een 'erna'. Die vuile, modderige plek had inderdaad de reputatie dat er weinig mensen passeerden. Maar vanaf het moment dat Bernadette de bron aan het licht bracht, in antwoord op de woorden van de Maagd "om te gaan drinken aan de bron en er zich te wassen" ontstaat er ineens een snelle en spectaculaire metamorfose. Omwille van de bron wordt de Grot steeds meer een aantrekkingspunt. Vanaf dan worden mensen aangetrokken door de bron. Men komt om ze te zien, men komt om er water te putten, men komt om er te drinken en zich te wassen. En wanneer mensen weer weggaan van de Grot, nemen ze water van de bron met zich mee. Op die manier bewaart men het 'beste' van de Grot voor zichzelf, om het uit te delen en om er ook daarna nog over te kunnen beschikken.

Maar wat wilde Maria ons aantonen door aan Bernadette te vragen om te bron van de Grot te onthullen ?

Vooreerst de diepte van het hart van Christus, van zijn barmhartigheid: *"Toen zij bij Jezus kwamen en zagen dat Hij reeds dood was, sloegen zij Hem de benen niet stuk, maar één van de soldaten doorstak zijn zijde met*

een lans; terstond kwam er bloed en water uit." (Joh. 19, 33-34) In het hart van deze gekruisigde mens lag heel de barmhartigheid van God besloten, uitgedrukt door het water dat uit zijn zijde stroomde.

Voorts verwijst het water van de Grot ons naar ons eigen hart. In de schepping van man en vrouw naar zijn eigen beeld, heeft God in ons een stukje eeuwigheid neergelegd. Afgescheurd van God door de zonde heeft de mens evenwel geen toegang meer tot die bron die voortaan afgesloten was. En daartoe is de Zoon van God ons komen bevrijden.

Doorheen het doopsel geeft Christus ons opnieuw toegang tot de bron van leven die in het diepste van ons hart is neergelegd. *"Het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een waterbron worden, opborrelend tot eeuwig leven"*, zegt Jezus tot de Samaritaanse vrouw (Joh. 4, 14). Zo is er ook voor iedere gedoopte na de ontdekking van de bron een 'ervoor' en een 'erna'. Die ontdekking kan voor een eerste maal gebeuren bij gelegenheid van een belevaart, van een sterke ervaring of van een ontmoeting. Maar deze ontdekking moet men steeds opnieuw doen. Daartoe is de rol van Maria in het leven als christenen zo beslissend. Als leer-

lingen dienen we Maria steeds bij ons op te nemen (Joh. 19, 27), en – zoals Bernadette – met haar te leven. Maria wijst ons de bron aan, brengt er ons naar toe, en geeft ze aan ons. Laten we aan de Onbevleete Maagd vragen

Viering van het gebaar van het water

De viering die we hier voorstellen, wil een aanreiking zijn. Ze kan individueel gebeuren of in gemeenschap. Elke bedevaart kan ze aanpassen en verrijken door eigen liederen en gebeden. Men kan een Schriftlezing toevoegen, en als er een bedienaar is, een predicatie. Men dient enkele kommen te voorzien met water van de Grot en een drinkbekertje voor elke deelnemer.

Gebedsleider. Laten we, in het gezelschap van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en van de heilige Bernadette, allen het kruisteken maken.

In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen!

G. Laten we ons plaatsen in de tegenwoordigheid van God.
(kort ogenblik van stilte...)

G. Op 25 februari 1858 heeft Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes tijdens de negende verschijning aan Bernadette deze woorden toevertrouwd:

“Ga drinken aan de bron en ga er u wassen”

dat ze ons helpt om de bron van naastenliefde te ontdekken, die reeds in ons aanwezig is, en ervan te delen met onze broeders en zusters. Allemaal hebben wij dorst naar de naastenliefde van onze broeders en zusters.

G. In het spoor van Bernadette, en van zovele bedevaarders, afkomstig van de ganse wereld, zijn wij naar hier gekomen om ditzelfde gebaar te stellen.

“Wees gegroet, Maria...” (samen wordt een Weesgegroet gebeden)

G. De “bron”: dat is God, de Vader, die ons zijn Zoon Jezus Christus schenkt: *“want zozeer heeft God de wereld liefgehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon heeft gegeven, opdat al wie in Hem gelooft niet verloren zal gaan, maar eeuwig leven zal hebben.”* (Joh. 3, 16)

G. De “bron”: dat is de persoon van Jezus Christus: *“Als iemand dorst heeft, hij kome tot Mij en drinke.”* (Joh. 7, 37-38)

G. De “bron”: dat is de persoon van de heilige Geest. *“Wie van het water drinkt dat Ik hem zal geven (de gave van de heilige Geest), krijgt in eeuwigheid geen dorst meer; integendeel, het water dat Ik hem zal geven, zal in hem een waterbron worden, opborrelend tot eeuwig leven.”* (Joh. 4, 14).

“Wees gegroet, Maria...” (samen wordt een Weesgegroet gebeden)

G. Drinken van het water van de Grot en er zich wassen: dat is binnentreden in de ontmoeting met de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

G. Drinken van het water van de Grot en er zich wassen: dat is aan de Heer vragen om ons ontvankelijk te maken voor zijn Woord en zijn Sacramenten, die bronnen van leven zijn.

G. Drinken van het water van de Grot en er zich wassen: dat is zich laten omvormen door de genade van de bekering en zich laten verzoenen met God en met onze broeders en zusters.

“Wees gegroet, Maria...” (samen wordt een Weesgegroet gebeden)

G. Laten we dit gebed van Bernadette tot ons eigen gebed maken: (het gebed voor voorgelezen door de gebedsleider ; men kan de deelnemers uitnodigen om de ogen te sluiten en het hoofd te buigen)

“Heer Jezus, geef mij – zo bid ik U – het brood van de nederigheid, het brood van de gehoorzaamheid, het brood van de naastenliefde, het brood van de kracht om mijn eigen wil te doorbreken en te laten versmelten met die van U, het brood van de innerlijke versterving, het brood van de onthechting van de geschapen dingen, het brood van het geduld om de pijn dat mijn hart lijdt te kunnen verdragen.

Heer Jezus, U verlangt mij als gekruisigde, U verlangt mij als fiat, ‘Mij geschiede naar uw Woord’, U verlangt mij als het brood waardoor ik alleen U zie in alles en voor altijd. Ik wil geen andere vrienden dan alleen U: Jezus, Maria, en het Kruis. Amen.”

(Men dient te voorzien dat elke deelnemer vanaf het begin van de viering een drinkbekertje heeft met een beetje water van Lourdes).

Ledereen giet wat water in de handpalm en drinkt daarvan en was zich daarna in het gelaat.

Terwijl dit gebaar wordt gesteld, kan met het ‘Ave Maria’ de Lourdes zingen.

G. Onze Lieve-Vrouw van Lourdes, bid voor ons!

Maria, zonder zonde ontvangen, bid voor ons !

Heilige Bernadette, bid voor ons !

In de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest. Amen.

© SNDL - Pierre Vincent

HET GEBAAAR VAN DE KAARS

P. Régis-Marie de La Teyssonnière

“Maria is een wezen van licht, omwille van haar eenheid met haar Zoon, Jezus Christus. In vereniging met Christus heeft Maria nooit de zonde gekend, uit genade is ze ervan gevrijwaard. Als Onbevleete weerspiegelt Maria Christus. Dat is het voorrecht van Maria. Dat is haar doorzichtigheid.

Bij de eerste Verschijning zal Bernadette ons zeggen: “Ik zag een kleine jonge vrouw omgeven door licht” en het zal zo zijn bij elk van de achttien Verschijningen. Enerzijds zal zij zelf steeds verheugd zijn door het licht dat ze zal zien. Anderzijds zal de weerglans van dit licht op haar gelaat voor degenen die niet zien, het teken zijn dat Bernadette ziet.

Maar als zij ziet met de ogen van het vlees, en als haar gelaat erdoor verlicht wordt, dan is het tegelijkertijd haar hart dat erdoor verlicht wordt. Het licht dat zij aanschouwt en dat zij ontvangt, ontsluit haar eigen duisternis en verjaagt ze. Vanaf het begin van haar ontmoeting met de Maagd Maria, zal Bernadette zich inderdaad bewust worden van haar eigen zondigheid. Daarom gaat ze voor de eerste keer in haar leven te

biechten, drie dagen na de eerste Verschijning.

De kaars die Bernadette in haar hand houdt vanaf de derde Verschijning heeft een dubbele bedoeling. Op de eerste plaats om te kunnen zien, en, voor de anderen, opdat ze weten dat ze ziet. Maar die kaars helpt haar vooral om te bidden, want die kaars verwijst in feite naar de doopkaars, die – nadat ze is aangestoken aan de Paaskaars – aan de peter wordt gegeven, aan de meter en aan de gedoopte. Dat licht ontvangen zij: “wanneer men het vuur van de wassen vuurzuil doorgeeft, vermindert haar helderheid niet”, zo wordt er gezongen in de liturgie van de Kerk tijdens de Paasnacht.

Vanaf het begin heeft het licht een belangrijke plaats aan de Grot. Spontaan doen mensen Bernadette inderdaad na door zoals zij met een kaars naar de Grot te komen. Maar het is vooral op spiritueel niveau dat men Bernadette nadoet. Velen komen naar de Grot om licht te vragen voor hun leven of eenvoudigweg het licht te zoeken dat ze nog niet kunnen zien.

In Lourdes wordt elke dag afgesloten met de Mariale lichtprocessie, die een echt bad van licht is. Op het ogenblik dat het *Ave Maria* gezongen wordt of het Eer aan de Vader en de Zoon en de heilige Geest, heft elke bedevaarder zijn kaarsje in de hoogte. Door dat eenvoudige gebaar lijken de hemel en de aarde verenigd te worden, misschien zoals in de nacht van de geboorte van Christus.

Dat gebaar maakt zichtbaar wat er zich voltrekt in het hart, hetgeen zo goed wordt verwoord door de apostel Paulus: *"Door ons te ontrukken aan het domein van de duisternis, heeft God ons in staat gesteld te delen in de erfenis van de heiligen in het licht"* (Kol. 1, 12-13). (P. R.M. de la Teyssonnière. *"La Grotte de Lourdes un chemin d'Évangile"* p. 197-200)

© SNDL - Pierre Vrincent

Viering van het gebaar van de kaars, van het Licht

(Memo ter voorbereiding van een viering of een catechese)

Het licht is in het hart van de ervaring van Bernadette

- ⊗ Vanaf 11 februari :
  - gaat het licht vooraf aan de Verschijning
  - is het licht tegenwoordig gedurende de ganse Verschijning
  - blijft het licht aanwezig enkele ogenblikken na de Verschijning

- ⊗ Bernadette draagt een brandende kaars

In de linkerkant gedurende 15 van de 18 verschijningen (van de 3de tot en met de 17de)

- ⊗ De kaars
  - herinnert de kaars Bernadette aan de kaars bij haar doopsel
  - heeft de kaars een geschiedenis: de geschiedenis van elke gedoopte

Op het ogenblik van de **blijde mysteries van de verschijningen** (de la 1ste tot de 7de)

De kaars is een weergave van Bernadette die straalt van vreugde in de aanwezigheid van de "Dame".

Het is de kaars die elke christen ontvangt op het ogenblik van zijn doopsel waarbij hij de zending ontvangt om "licht van de wereld" te worden

in navolging van Christus die gezegd heeft: "Ik ben het Licht van de wereld".

Op het ogenblik van de **droeve mysteries van de verschijningen** (van de 8ste tot de 11de)

Om de boetegebaren te kunnen stellen, verbonden met het Lijden van Christus, vertrouwt Bernadette haar kaars aan iemand anders. Op die manier drukt zij uit:

Door zijn leven voor ons te geven daalt Christus die gezegd heeft: "Ik ben het Licht van de wereld" af in de duisternis van de zonde en van de dood.

Op het ogenblik van de **glorierijke mysteries van de verschijningen** (van de 12de tot de 18de)

De band van Bernadette met haar kaars verandert: zij is in zekere zin zelf de kaars geworden die zij draagt. Op de dag van de 17de verschijning raakt de vlam van haar kaars gedurende lange tijd haar vingers, maar zonder zich te verbranden: enigszins zoals Mozes die in de woestijn de braamstruik zag die in lichter laaie stond maar toch niet verbrandde.

Bij de 18de en laatste verschijning heeft Bernadette geen kaars meer. Nu ziet zij de heilige Maagd mooier dan ooit. Ze is haar enigszins gelijk aan haar geworden, zoals elke gedoopte die geroepen is om in de hemel Christus te zien zoals Hij is, wanneer hij aan Hem gelijk is geworden.

VIERING VAN DE VERGEVING

P. Horacio Brito

(Enkele pistes voor het uitwerken van een viering rond het thema van de vergeving. Ik nodig u uit om ze te verrijken met gezangen, Schriftlezingen, enz.)

In verband met het pastoraal thema, *"Ik ben de Onbevleete Ontvangenis"*, reik ik u enkele pistes aan voor het nadenken rond het thema van de vergeving of voor de voorbereiding van een viering.

Waarom dit thema? We hebben het al gezegd bij de voorstelling van het jaarthema, de aanwezigheid van de Onbevleete opent het hart van de mens voor de vruchtbaarheid en de hoop. En de vergeving die men schenkt of die men ontvangt, brengt altijd vruchten voort en opent het leven van de mens voor een nieuwe toekomst.

Maar is de mens wel in staat om zijn broeders en zusters te vergeven? Menselijk gezien niet. Het overgaan tot een gebaar van vergeving wordt heel vaak verhinderd door teveel lijdenservaringen, door de angst om de verschrikking te banaliseren en in onderhandeling te treden met het kwaad, de verwarring tussen vergeten en vergeven en de onweerstaanbare behoefte dat gerechtigheid zou geschieden.

Het is trouwens duidelijk dat de vergeving, zoals Jezus Christus die in woord en daad incarneert, is niet op mensensmaat. Ze is wellicht één van de meest treffende en aangrijpende openbaringen van de barmhartigheid van God.

Bij de eerste verschijning aan zijn leerlingen groet de verrezen Christus hen met de woorden: "Vrede zij u". En tegelijkertijd schenkt Hij hen de spirituele en scheppende kracht van te vergeven. *"Ontvang de heilige Geest. Aan wie ge de zonden vergeeft, zijn ze vergeven, en aan wie ge ze niet vergeeft, zijn ze niet vergeven"* (Joh. 20, 22-23)

Op die manier wordt op de Paasmorgen de vergeving mogelijk en ontvangt de Kerk de zending van de verzoening. De vergeving is een scheppend en bevrijdend gebaar voor degene die onrecht doet en voor degene die onrecht wordt aangedaan. Degene die onrecht doet wordt bevrijd van zijn opgesloten zijn in het verleden. Degene die onrecht wordt aangedaan van zijn rancune. Het verlangen naar wraak verlamt de mens en vernietigt de persoonlijke en sociale vrede. De vergeving is altijd een daad van hoop. Vergeven betekent zeggen aan degene die verlamd is in zijn verleden: *"Sta op en loop. Je bent méér van je zonde. Er is voor jou nog een toekomst mogelijk. Bemijn en wordt een vrije mens."*

Vertrekkend vanuit deze gedachten reik ik u dan ook enkele beschouwingen aan die u – naar ik hoop – zullen kunnen helpen om na te denken over de vergeving die men schenkt en die men ontvangt, en om er wellicht een viering mee uit te werken.

Enkele pistes voor het uitwerken van een viering rond de vergeving

Bij de eerste verschijning zegt Bernadette ons: *"Ik zag een kleine jonge vrouw, omgeven door licht, die me aankeek en toelachte."* Enige tijd later zal ze ons zeggen: *"En ik, ik keek haar aan, zo goed als ik kon."*

In de Evangelies wordt er twee keer gesproken over de blik van Maria. Vooreerst op het ogenblik van het Magnificat, wanneer ze ons zegt: *"Hij zag welwillend neer op de kleinheid van zijn dienstmaagd."* (Lc. 1, 48). Vervolgens wanneer ons, aan de voet van het kruis wordt gezegd: wordt ons gezegd: *"Jezus zag zijn moeder."* (Joh. 19, 26)

In de blik van Maria zien we dus de continuïteit van deze barmhartige blik van de Vader en van de Zoon. Welnu, het is deze ervaring die Bernadette ons doorgeeft wanneer ze ons zegt: *"Ik keek haar aan, zo goed als ik kon."*

Wat zegt ons dus de blik van Maria?

Op de eerste plaats een **tegenwoordigheid** die zich laat vertellen door een **"Ik ben hier. Wees niet bang!"** De vraag van iedere mens is die naar het bestaan. Maar men bestaat maar door de anderen, en de blik van Maria schenkt Bernadette het bestaan. Zodat zij zal zeggen: **"Zij spreekt met mij zoals een persoon spreekt met een andere persoon."**

De blik van Maria is ook een **blik die uitnodigt: "Wilt u mij het genoeg doen om hier gedurende veertien dagen te komen?"** Op die manier nodigt Maria Bernadette uit om haar te vergezellen en zich ook te laten vergezellen.

De blik van Maria spreekt ons ook over **een totale aanvaarding vol van belofte.** Dat wil zeggen dat ze niet blijft stilstaan bij de buitenkant, bij de oppervlakkigheid, bij hetgeen men kan zien. Maar het is een blik die in staat is de andere als schepsel van God te zien. **"Ik beloof u niet u gelukkig te maken in deze wereld maar in de andere wereld."**

De blik van Maria is een ook blik van **ondersteuning, van vriendschap, van broederlijkheid en gastvrijheid: "Wilt u mij het genoeg doen, Wilt u zo goed zijn."**

Tegelijkertijd is het een relatie die opvordert: **"Ga drinken, ga zeggen!"** Dit veronderstelt een bekering.

Tenslotte is het een **positieve blik: "Bid tot God voor de zondaars."**

Vanuit deze verschillende aandachtspunten zullen we de bedevaarders een viering van de vergeving kunnen aanreiken rond de blik van Maria, een blik die altijd openstaat naar **hoop en vruchtbaarheid.** Ziehier enkele pistes:

Laten we aan Maria vragen dat ze ons haar blik verleent!

Om naar onszelf te kijken en het goede te leren ontdekken dat de Heer in ons heeft gelegd en te leren dit te schenken aan de anderen...

Maria, verleen ons uw blik en leer ons vergeving te schenken!

Om te kijken naar de mensen die ons niet beminnen, degenen die ons gekwetst hebben, belogen, ver-raden, ontgoocheld of vernederd...

Maria, verleen ons uw blik en leer ons vergeving te schenken!

Om te kijken naar de mensen die wij niet beminnen, degenen die wij geminacht hebben, opzij geschoven, vernederd, beledigd of genegeerd...

Maria, verleen ons uw blik en leer ons vergeving te schenken!

Om te kijken naar mensen die het ons moeilijk valt om te bekijken : de zieken, de oudere mensen die zwaar zijn om te dragen, degenen die niet denken zoals wij, de jongeren die ons aan de kant dringen, de armen, de migranten...

Maria, verleen ons uw blik!

Om te kijken naar onze heilige moeder, de Kerk, de Kerk van ons bisdom, onze parochie, onze leef-gemeenschappen...

Maria, verleen ons uw blik!

Op ogenblikken van duisternis, van zinloosheid, van zondigheid, van verlatenheid en van het achterwe-

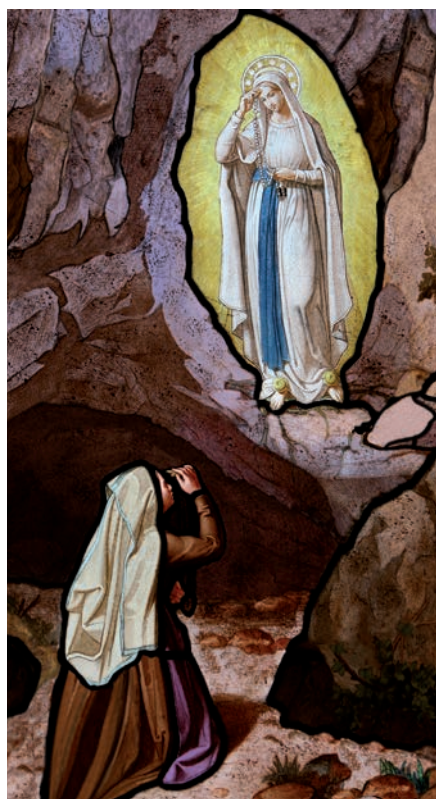
ge blijven van barmhartigheid.

Maria, verleen ons uw blik!

Op ogenblikken van wraak, van rancune, van koelheid en van het achterwege blijven van tederheid.

Maria, verleen ons uw blik!

Breng ons allemaal samen onder uw blik, onder de tederheid van de echte liefde, daar waar de familie van de mensen zichzelf weer opbouwt. Heilige Onbevleete Moeder, zo bidden wij tot u!

© SNDL - Pierre Vincent

OPENINGSVERS

*Ik jubel en juich om de Heer, ik verheug mij diep om mijn God,
want Hij heeft mij bekleed met het kleed van de redding, mij gehuld in de mantel
van het heil, zoals men een bruid tooit met haar sieraden.*

GEBED

Heer, onze God, aan de Maagd Maria hebt Gij bij voorbaat de gaven geschonken die uw Zoon door zijn kruisdood heeft verdiend. Om Hem bij zijn menswording een waardige moeder te geven, hebt Gij haar gevrijwaard voor al wat zondig is. Wij vragen U: verhoor ons gebed op haar voorspraak, en laat ook ons heilig en onberispelijk voor U verschijnen.

Door onze Heer Jezus Christus, uw Zoon, die met U leeft en heerst in de eenheid van de heilige Geest, God, door de eeuwen der eeuwen.

EERSTE LEZING (ef 1, 3-14)

Lezing uit de eerste brief van de heilige apostel Paulus aan de christenen van Efeze
Broeders en zusters, gezegend is God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons in de hemelen in Christus heeft gezegend met elke geestelijke zegen. In Hem heeft Hij ons uitverkoren vóór de grondlegging der wereld, om heilig en vlekkeloos te zijn voor zijn aangezicht.

In liefde heeft Hij ons voorbestemd zijn kinderen te worden door Jezus Christus, naar het welbehagen van zijn wil, tot lof van de heerlijkheid van zijn genade.

Die heeft Hij ons meegedeeld als een overvloed van wijsheid en inzicht. Want Hij heeft ons zijn geheim raadsbesluit doen kennen, de beslissing die Hij in Christus had genomen ter verwezenlijking van de volheid der tijden: het heelal in Christus onder één Hoofd te brengen, alle wezens in de hemelen en alle wezens op aarde, in Hem. In Christus hebben wij ook ons erfdeel ontvangen, daartoe voorbestemd door de beschikking van Hem die alles tot stand brengt naar het besluit van zijn wil, opdat wij verbreiden de lof van zijn heerlijkheid, wij die reeds te voren onze hoop op de Christus hadden gebouwd.

In Christus zijt ook gij, nadat gij het woord der waarheid, het Evangelie van uw heil, hebt aanhoord, in Hem zijt ook gij tot het geloof gekomen, verzegeld met de heilige Geest der belofte, die het onderpand is van onze erfenis, tot verlossing van Gods eigen volk, en tot lof van zijn heerlijkheid.

Tot zover deze lezing

TUSSENZANG (JES 61, 10-11.62, 4)

**R/ God heeft mij van zijn vreugd' vervuld, Alleluja!
Met genade heeft hij mij omhuld, Alleluja!**

Verheugd en blij ben ik in de Heer,
verrukt is mijn geest om mijn God
Zo doet de Heer gerechtigheid groeien,
bij alle volken zijn lof

Men zal u niet meer de verlatene noemen,
uw land heet niet langer 'de woestenij';
ge zult genoemd worden 'de beminde',
uw land zal heten 'de bruid'.

ALLELUJA

Alleluja Alleluja.

*Verheug u, Maria, begunadigde, de Heer is met u; gij zijt gezegend onder de vrouwen.
Alleluja.*

EVANGELIE

Lezing uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas

In die tijd werd de engel Gabriël van Godswege gezonden naar een stad in Galilea, Nazaret, tot een maagd die verloofd was met een man die Jozef heette, uit het huis van David; de naam van de maagd was Maria.

De engel trad bij haar binnen en sprak: "Verheug u, Begunadigde, de Heer is met u, gij zijt de gezegende onder de vrouwen." Zij schrok van dat woord en vroeg zich af wat die groet toch wel kon betekenen.

Maar de engel zei tot haar: "Vrees niet Maria, want gij hebt genade gevonden bij God. Zie, gij zult zwanger worden en een zoon ter wereld brengen en gij moet Hem de naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en Zoon van de Allerhoogste genoemd worden. God de Heer zal Hem de troon van zijn vader David schenken en Hij zal in eeuwigheid koning zijn over het huis van Jakob en aan zijn koningschap zal nooit een einde komen."

Maria echter sprak tot de engel: "Hoe zal dit geschieden daar ik geen man beken?" Hierop gaf de engel haar ten antwoord: "De heilige Geest zal over u komen en de kracht van de Allerhoogste zal u overschaduwen; daarom ook zal wat ter wereld wordt gebracht heilig genoemd worden, Zoon van God. Weet dat zelfs Elisabeth, uw bloedverwante, in haar ouderdom een zoon heeft ontvangen en, ofschoon zij onvruchtbaar heette, is zij nu in haar zesde maand; want voor God is niets onmogelijk." Nu zei Maria: "Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord." En de engel ging van haar heen.

– Dit is het Woord van de Heer

GEBED OVER DE GAVEN

Heer, aanvaard het heilzaam offer dat wij U opdragen bij het feest van de Onbevleete Ontvangenis van de heilige Maagd Maria. Wij belijden dat zijn door uw genade gevrijwaard is voor alle kwaad. Geef dat wij op haar voorspraak ook bevrijd worden van alle schuld.

Door Christus onze Heer.

PREFATIE

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden zullen wij U danken, altijd en overal.

Want Gij hebt de Maagd Maria gevrijwaard van de oude erfschuld en haar vervuld van uw genade; Gij hebt haar uitverkoren tot moeder van uw Zoon.

Zij is begin en eerste teken van wat de Kerk zal zijn, gaaf en zonder rimpel, de wonderschone bruid van onze Heer. Zij is de allerreinste, ongerepte Maagd en zal het leven schenken aan uw Zoon, het schuldeloze Lam dat voor de mensen alle schuld zal delgen.

Zij is de Moeder Gods en zal in uw voorzienigheid voor heel het volk bemiddelen bij uw genade. Zij is de eerste onder ons om van uw heiligheid het levend beeld te zijn.

En daarom samen met allen die staan voor uw troon, loven wij uw Naam en belijden wij in vreugde:

COMMUNIEVERS

*Groots is het wat er van u wordt gezegd,
Maria, uit u is de zoon van gerechtigheid geboren, Christus onze Heer.*

GEBED NA DE COMMUNIE

Heer, wij hebben het hemels sacrament ontvangen en de steun ervaren van de bijstand van de heilige Maagd Maria; wij vragen U: help ons de oude mens af te leggen en ons te bekleden met Jezus Christus, de schepper van het nieuwe volk. Die leeft en heerst in de eeuwen der eeuwen.

QUE SOY
IMM
ERA
VADA COUNCEPCIU

SANCTUAIRE N.-D. DE LOURDES
1 avenue Mgr Théas / 65108 Lourdes cedex-FRANCE

www.lourdes-france.org

Tel. +33 (0)5 62 42 78 78

